

IZGUDROJUMU EKSPERTĪZES VADLĪNIJAS

Saturs:

Ievads

I daļa: Patenta pieteikuma iesniegšana, formālo prasību pārbaude un sagatavošana A publikācijai

1. Pieteikumu iesniegšana

1.1. Pieteikuma iesniegšana

1.2. Pieteikuma obligātie un fakultatīvie dokumenti; kopā ar pieteikumu iesniedzamie dokumenti

1.3. Dokumentu saņemšana un apstiprinājums

2. Minimālās prasības pieteikuma datuma piešķiršanai

2.1. Sākotnējā pieteikuma izskatīšana un pieteikuma datuma piešķiršana

2.2. Pieteikuma datuma piešķiršana

2.3. Trūkumi, kas neļauj piešķirt pieteikuma datumu

2.4. Vēlāka trūkstošo zīmējumu vai trūkstošo apraksta daļu iesniegšana

2.5. Vēlāka trūkstošo daļu vai zīmējumu iesniegšana, ja pieteikumam ir prasīta prioritāte

2.6. Pieteikuma atsaukšana, ja vēlū iesniegts zīmējums vai trūkst apraksta daļas

3. Formālās prasības

3.1. Pamatprasības

3.2. Papildprasības

3.3. Iesniegums patenta piešķiršanai

3.4. Vispārēja piezīme

3.5. Vairākas prioritātes

3.6. Prioritātes deklarēšana

3.7. Agrākā pieteikuma kopija (prioritātes dokuments)

3.8. Prioritātes pieteikuma tulkošana (PL 29.(7))

3.9. Izstādes prioritāte

3.10. Izgudrotāju norādīšana

3.11. Pārstāvība

3.12. Pieteikuma noformējums

4. Izgudrojuma nosaukums

5. Izgudrojuma apraksts

6. Pretenzijas

7. Zīmējumi

8. Kopsavilkums

9. Pieteikuma tulkošana

10. Īpašie gadījumi

10.1. Nodalītais pieteikums

10.2. Pieteikumi, kas attiecas uz bioloģisko materiālu

10.3. Izgudrojumi, kas skar valsts aizsardzības intereses

11. Pieteikuma klasifikācija

12. Pieteikuma akcepts un publikācija

II daļa: Pieteikuma ekspertīze un patenta publikācija (B publikācija)

1. Pieteikuma izskatīšana pēc būtības – vispārējie principi

2. Izgudrojuma objekta patentējamība

3. Napatentējami objekti

- 3.1. Atklājumi, zinātniskas teorijas un matemātiskas metodes
- 3.2. Estētiski risinājumi
- 3.3. Intelektuālas darbības
- 3.4. Komercedarbības noteikumi (Biznesa metodes)
- 3.5. Datorprogrammas
- 3.6. Informācijas pasniegšana

4. Īpaši gadījumi

- 4.1. Sabiedrības morāle vai sabiedriskā kārtība
- 4.2. Ārstēšanas paņēmieni
- 4.3. Biotehnoloģiskie izgudrojumi

5. Izgudrojuma izklāsta pilnīgums un skaidrība**6. Izgudrojuma vienotība**

- 6.1. Neatkarīgās un atkarīgās pretenzijas
- 6.2. Iespējamo situāciju skaidrojums
 - 6.2.1. Dažādu kategoriju pretenzijas vienā pieteikumā
 - 6.2.2. Markuša (*Markush*) tipa pretenzijas
 - 6.2.3. Starpprodukti un galaprodukti

7. Papildmateriālu iesniegšana un grozījumu pieļaujamība, kļūdu labojumi

- 7.1. Pretenziju grozījumi
- 7.2. Markuša tipa formulas grozījumi
- 7.3. Skaitlisko pazīmju grozījumi
- 7.4. Disklamācija jeb pazīmju izslēgšana
- 7.5. Izgudrojuma objekta vai efekta grozījumi
- 7.6. Grozījumi izgudrojuma aprakstā
- 7.7. Zināmā tehnikas līmeņa dokumentu pievienošana
- 7.8. Grozījumi zīmējumos
- 7.9. Citi grozījumi
- 7.10. Grozījumi izgudrojuma aprakstā, kuri balstās uz dokumentu citātiem

8. Terminī**III daļa: Procedūras pēc patenta piešķiršanas**

- 1. Patenta pirmstermiņa atzīšana par spēkā neesošu
- 2. Patenta ierobežošana
- 3. Patenta īpašnieka, nosaukuma vai adreses maiņa, licences līguma reģistrācija
 - 3.1. Īpašnieka maiņa
 - 3.2. Nosaukuma un adreses maiņa
 - 3.3. Licences reģistrācija
- 4. Patenta darbības izbeigšanās
- 5. Maksājumi

IV daļa: Pielikumi

Pielikums 1: Patentēšanas un patenta uzturēšanas process

Pielikums 2: Izgudrojuma vienotības kritērija vērtēšanas piemēri

Pielikums 3: Piemēri grozījumiem patenta pieteikumā

Tekstā lietotie saīsinājumi:

PL – Patentu likums

RĪPL - [Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likums](#)

PN1 – MK noteikumi Nr. 224 “Patentu un patentu pieteikumu noteikumi”

PN2 – MK noteikumi Nr. 719 “[Kārtība, kādā persona, kas kārto reģistrācijas vai pēcreģistrācijas procedūras, iesniedz dokumentus Patentu valdē”](#)

IEVADS

Šīs vadlīnijas atspoguļo Patentu likuma un Patentu un patentu pieteikumu noteikumu normu piemērošanu Patentu valdes praksē. Patentu valdes interpretācija pamatā balstās uz Eiropas patentu iestādes vadlīniju ieteikumiem, tādējādi nodrošinot to, ka Latvijas pieteicēji, ievērojot mūsu vadlīnijas, svarīgākajos jautājumos ievēros arī starptautiski pieņemtus standartus.

Vadlīnijas	Likumi un noteikumi
I daļa Patenta pieteikuma iesniegšana, formālo prasību pārbaude un pieteikuma sagatavošana publikācijai (A publikācija)	
1. Pieteikumu iesniegšana 1.1. Pieteikuma iesniegšana Patenta pieteikumu var iesniegt jebkura fiziska vai juridiska persona. Pieteikumu var iesniegt viena vai vairākas personas. Persona var būt no dažādām valstīm. Patenta pieteikumu iesniedz rakstiski tieši Patentu valdē vai pa pastu. Patentu valdes darba laiki atrodami Patentu valdes mājaslapā. Brīvdienās un svētku dienās Patentu valde ir slēgta.	PL 28.p.
Patentu valde drošības apsvērumu dēļ neiesaka iesniegt patenta pieteikumu elektroniski. Ja tomēr pieteikums tiek iesniegts pa faksu vai atsūtīts e-pastā, pieteikuma datuma noteikšanas vajadzībām Patentu valde to pieņem, tomēr turpmākai lietvedībai pieteicēju aicina 14 dienu laikā iesniegt pieteikumu papīra formā. Ja dokumenta oriģinālu iesniedz pēc noteiktā termiņa, par dokumenta iesniegšanas dienu uzskata oriģināla saņemšanas dienu. Lai izvairītos no pieteikumu dublēšanās, iesniedzot papīra versiju, tā jāidentificē kā agrāk elektroniski iesniegta pieteikuma papīra versija.	PN2
1.2. Pieteikuma obligātie un fakultatīvie dokumenti; kopā ar pieteikumu iesniedzamie dokumenti Katrs pieteikums satur iesniegumu, izgudrojuma aprakstu, pretenzijas, kopsavilkumu un, ja nepieciešams, zīmējumus. Atkarībā no izgudrojuma rakstura vai pieteicēja vēlmēm kopā ar pieteikumu jāiesniedz arī šādi dokumenti – prioritātes dokuments, izstāžu prioritātes dokuments, dokuments par bioloģiskā materiāla deponēšanu, nukleotīdu vai aminoskābju sekvenču saraksti, pilnvara, maksājumus apliecinājoši dokumenti un citi. Iesnēgtie dokumenti veido patenta pieteikuma lietu, kurai tiek piešķirts numurs.	PL 27.p.
Lietas to saņemšanas kārtībā numurē šādi: numurs sastāv no burta un defises “P-”, diviem cipariem, kas norāda pieteikuma gadu, defises un minētajā gadā iesniegtā pieteikuma kārtas numura, pirmajiem 9 cipariem priekšā liekot “0”. (piemēram, “P-08-04”). Ja iesniegtie dokumenti atbilst patenta pieteikuma prasībām, lietas numurs kļūst par pieteikuma numuru.	
1.3. Dokumentu saņemšana un apstiprinājums Patentu valde iespējami īsā laikā pēc patenta pieteikuma lietas izveidošanas nosūta pieteicējam paziņojumu (forma R2) par saņemtajiem dokumentiem, saņemšanas datumu, lietai piešķirto numuru, kā arī, ja nepieciešams, norāda trūkstošos dokumentus un to iesniegšanas termiņu.	
2. Minimālās prasības pieteikuma datuma piešķiršanai 2.1. Sākotnējā pieteikuma izskatīšana un pieteikuma datuma piešķiršana Pieteikuma datumam ir svarīga nozīme patenta pieteikuma un vēlāk patenta darbības laikā. Pieteikuma datums ir robežšķirtne pretstatāmajiem informācijas avotiem,	PL 28.(2) PL 33.p.

<p>nosakot izgudrojuma novitāti un izgudrojuma līmeni. Lai piešķirtu pieteikuma datumu, jābūt izpildītām vismaz šādām minimālajām prasībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jābūt norādei, ka tiek prasīts Latvijas patents; vēlams izmantot speciālo iesnieguma veidlapu (PN 2.pielikums); - informācijai par pieteicēju, kas ļauj to identificēt un sazināties; ja ir vairāki pieteicēji, lai noteiktu pieteikuma datumu, pietiek ar informāciju par vienu no tiem; saziņas nolūkam pietiek ar šādu informāciju: <ul style="list-style-type: none"> a) pieteicēja vai pārstāvja adrese; b) faksa numurs; c) e-pasta adrese; d) pasta iestādes abonenta kastītes numurs; - tekstam, kas pirmšķietami atgādina izgudrojuma aprakstu, vai atsaucei uz kādu no iepriekšējiem (agrākiem) pieteikumiem. <p>Apraksta saturs šajā brīdī netiek rūpīgi pārbaudīts - pietiek, ka iesniegto dokumentu var uzskatīt par izgudrojuma aprakstu. Lai iegūtu pieteikuma datumu, nav nepieciešamas pretenzijas. Ja pieteikums tiek iesniegts bez pretenzijām, bet pārējās iepriekš minētās prasības ir izpildītas, Patentu valde paziņo par trūkumiem un norāda termiņu to novēršanai (PL 33.(2)).</p> <p>Ja apraksts ir iesniegts, atsaucoties uz iepriekš iesniegtu pieteikumu, pieteikuma datumu saskaņā ar PL 28.(4) piešķir, ja atsaucē ir ietverta šāda informācija:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) iepriekšējā pieteikuma datums; b) patentu iestāde, kurā tas tika iesniegts; c) piezīme iesniegumā, ka šī norāde aizstāj aprakstu un zīmējumus. 	
<p>2.2. Pieteikuma datuma piešķiršana</p> <p>Izvērtējot iesniegtos pieteikuma dokumentus, piešķirtais pieteikuma datums ir datums, kad pieteikums atbilst 2.1. punktā minētajām prasībām, un ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) saņemšanas datums Patentu valdē; vai b) datums, ne vēlāk kā divu mēnešu termiņā, kad pieteicējs ir novērsis visus trūkumus, kas minēti 2.2. punktā. Šajā gadījumā pieteicējs tiek informēts par pieteikuma iesniegšanas dienu un piešķirto pieteikuma datumu. Pieteikuma datums var tikt mainīts arī gadījumos, ja pieteicējs iesniedz trūkstošas apraksta daļas vai zīmējumus pēc pieteikuma iesniegšanas dienas (2.4. punkts). 	
<p>2.3. Trūkumi, kas neļauj piešķirt pieteikuma datumu</p> <p>Ja saņemtie dokumenti neliecina, ka tiek pieprasīts Latvijas patents vai tie nesatur daļu, ko varētu uzskatīt par izgudrojuma aprakstu, tad šos dokumentus nevar uzskatīt par pieteikumu un tiem nevar piešķirt pieteikuma datumu. Patentu valde to paziņo pieteicējam un uzaicina viņu novērst trūkumus divu mēnešu laikā (termiņš nav pagarināms). Ja pieteicējs nenovērs trūkumus, viņu informē, ka iesniegtie dokumenti netiks izskatīti kā patenta pieteikums. Nepareizi veiktie maksājumi, kas tika samaksāti, tiks atlīdzināti.</p> <p>Gadījumā, ja informācija par pieteicēju nav pieejama vai esošā informācija neļauj Patentu valdei sazināties ar pieteicēju, paziņojums netiek sniegts, jo to nav iespējams nosūtīt. Pieteikums tiek uzskatīts par neiesniegtu. Tomēr, ja pieteikuma iesniedzējs pats izlabo šo trūkumu divu mēnešu laikā no dienas, kad saņemti oriģinālie dokumenti, tad par pieteikuma datumu nosaka dienu, kad izpildītas visas PL 28. p. prasības. Ja tas netiek izpildīts līdz šī termiņa beigām, pieteikums netiek izskatīts un pieteicējam visi dokumenti jāiesniedz atkārtoti.</p>	PL 33.2.p.

<p>2.4. Vēlāka trūkstošo zīmējumu vai trūkstošo apraksta daļu iesniegšana Ja Patentu valde, lemjot par pieteikuma datuma piešķiršanu, konstatē, ka trūkst kāda apraksta daļa vai zīmējums, uz kuru ir atsaucē aprakstā, tā uzaicina pieteicēju iesniegt trūkstošās daļas divu mēnešu termiņā no paziņojuma nosūtīšanas. Ja pieteicējs neatbild uz šo uzaicinājumu noteiktajā termiņā, uzskata, ka visas atsauces uz trūkstošajām daļām ir svītrotas. Ja pieteicējs trūkstošās apraksta daļas vai zīmējumus iesniedz atbilstoši 2.4. punktā minētajai procedūrai, par pieteikuma datumu dienu, kad trūkstošās daļas ir saņemtas Patentu valdē. Pieteicēju informē par jauno pieteikuma datumu.</p>	PL 33.4.p.
<p>2.5. Vēlāka trūkstošo daļu vai zīmējumu iesniegšana, ja pieteikumam ir prasīta prioritāte Ja pieteikumā trūkst apraksta daļas vai zīmējumu, pieteikuma datumu nemaina, ja ievēroti šādi nosacījumi: a) trūkstošās daļas ir iesniegtas 2.4. punktā minētajā termiņā; b) pieteikumam ir pieprasīta prioritāte; c) pieteicējs informē, ka pieprasītās prioritātes pieteikums pilnībā satur vēlāk iesniegtās daļas; d) pieteikumā minētā prioritātes pieteikuma kopija ir iesniegta PL 29.3. pantā noteiktajā termiņā; e) ja prioritātes dokuments nav latviešu valodā, Patentu valde nepieciešamības gadījumā var prasīt noteiktā termiņā iesniegt tā tulkojumu latviešu valodā. Ja minētie nosacījumi netiek izpildīti, vēlāk iesniegtās daļas tiek uzskatītas par neiesniegtām un atsauces uz tām pieteikumā svītrotas saskaņā ar PL 33.p.(6). Šajā gadījumā pieteikuma datums nemainās, bet novēloti iesniegtās daļas neiekļauj pieteikumā.</p>	PL 33.5.p.
<p>2.6. Pieteikuma atsaukšana, ja vēl iesniegts zīmējums vai trūkst apraksta daļas Ja pieteicējs iesniedz trūkstošās apraksta daļas vai zīmējumus, un nav prasīta agrāka pieteikuma prioritāte, Patentu valde paziņo pieteicējam jauno pieteikuma datumu. Viena mēneša laikā pēc šā paziņojuma saņemšanas pieteicējs var atsaukt šīs vēlāk iesniegtās daļas iekļaušanu pieteikumā (PL 33.p.(4)) un, ja viņš to dara, uzskata, ka pieteikumam nav piešķirts jauns pieteikuma datums, un visas atsauces uz trūkstošo apraksta daļu vai zīmējumu svītrotas. Patentu valde par to informē pieteicēju. Ja atsauci uz trūkstošo zīmējumu, piemēram, "sk. 4. zīm.", uzskata par svītrotu, tad tehnisko informāciju šādā atsaucē, kurai joprojām ir nozīmīga loma, var paturēt pieteikumā bez atsauces: piem.: "Skatīt 4. zīm., šķirce (1), kas satur virzuli (2)" kļūst par "šķirce, kas satur virzuli".</p>	
<p>3. Formālās prasības 3.1 Pamatprasības Formālās prasības attiecas uz: a) iesniegumu patenta piešķiršanai; b) parakstiem; c) prioritātes pieprasīšanu; d) izstādes prioritātes pieprasīšanu; e) izgudrotāju norādīšanu; f) pārstāvību; g) pieteikuma noformējumu; h) kopsavilkumu; i) tulkojumiem, ja tādi nepieciešami; j) vismaz vienas pretenzijas esamību; k) maksājumiem.</p>	PL 34.p.
<p>3.2. Papildprasības Papildus iepriekš minētajam īpašos gadījumos pārbauda arī:</p>	

<p>a) izgudrojuma nosaukumu (PN 5.1.);</p> <p>b) samaksu par pretenzijām, kuras seko pēc desmitās pretenzijas (PL 28.p.(6¹));</p> <p>c) informāciju par bioloģisko materiālu, ja patenta pieteikums iesniegts saskaņā ar PL 28.7.;</p> <p>d) nukleotīdu un aminoskābju sekvenču pieraksta atbilstību PN 5.7.</p>	
<p>3.3. Iesniegums patenta piešķiršanai</p> <p>Iesniegumam izmanto attiecīgo PV veidlapu (PN 2. pielikums). Iesnieguma veidlapa ir pieejama Patentu valdes mājaslapā, un tā ir aizpildāma elektroniski. Tomēr sākotnēji iesniegumu var rakstīt arī brīvā formā. Šādā gadījumā iesniegumam jāsaturs nepieciešamā informācija, lai varētu saprast, ka tiek lūgts Latvijas patents, izgudrojuma nosaukums, pieteicēja identifikācija, adrese sarakstei. Ja iesniegums ir brīvā formā, Patentu valde paziņo pieteicējam, ka iesniegums jāaizstāj ar aizpildītu oficiālo veidlapu, un sniedz informāciju par šīs veidlapas iegūšanas iespējām un citām prasībām.</p> <p>Informācijā par pieteicēju norāda pieteicēja nosaukumu (fiziskai personai vārds un uzvārds), adresi, ietverot valsti, kurā atrodas viņa dzīvesvieta vai galvenā uzņēmējdarbības vieta. Ja pieteikumu iesniedz vairāki pieteicēji, šī informācija sniedzama par visiem. Ja attiecīgajā pamatveidlapas ailē informācijai par visiem pieteicējiem nav vietas, izmanto papildlapu. Pieteicēji (fiziskas vai juridiskas personas), kuru dzīvesvieta vai galvenā uzņēmējdarbības vieta ir Latvija un kurus nepārstāv profesionāls patentpilnvarnieks, kā adresi sarakstei var norādīt jebkuru adresi Latvijā, kur tos sasniedz Patentu valdes sūtītā informācija.</p> <p>Iesniegumu paraksta pieteicējs. Ja ir vairāki pieteicēji, tie visi paraksta iesniegumu. Iesniegumu var parakstīt arī profesionāls patentpilnvarnieks.</p>	RĪPL 13., 14., 15.p.
<p>3.4. Vispārēja piezīme</p> <p>Patenta pieteicējs savam pieteikumam var prasīt agrāk iesniegta patenta pieteikuma prioritāti, ja:</p> <p>a) agrākais pieteikums bijis iesniegts kādā Parīzes konvencijas, Pasaules Tirdzniecības organizācijas dalībvalstī vai jebkurā citā valstī vai valstu savienībā, ar kuru Latvija ir noslēgusi vienošanos par prioritātes tiesību atzīšanu, un atbilst prioritātes tiesībām saskaņā ar Patentu likuma PL 29.p. Saraksts ar valstīm, kas ir Parīzes konvencijas dalībvalstis, ir publicēts PĪO mājaslapā (www.wipo.int). Saraksts ar PTO dalībvalstīm pieejams šīs organizācijas mājaslapā (www.wto.org). Šie saraksti tiek regulāri atjaunināti;</p> <p>b) patenta pieteikuma pieteicējs ir agrākā pieteikuma pieteicējs vai tā tiesību pārņēmējs;</p> <p>c) patenta pieteikums iesniegts divpadsmit mēnešu laikā pēc agrākā (pirmā) pieteikuma iesniegšanas; un</p> <p>d) patenta pieteikums attiecas uz to pašu izgudrojumu, kas ir aprakstīts agrākajā pieteikumā.</p> <p>Agrākais pieteikums, kas minēts a) punktā, var būt patenta pieteikums vai lietderīgā modeļa reģistrācijas pieteikums. Prioritāte tiesības, pamatojoties uz dizainparauga pieteikumu, netiek atzītas.</p> <p>Ja pieteicējs nav agrākā pieteikuma pieteicējs, bet tā tiesību pārņēmējs, tiesību nodošana jāveic pirms pieteikuma iesniegšanas Latvijā, un tiesību nodošanai jāatbilst agrākā pieteikuma valsts normatīvajiem aktiem. Pierādījumus par tiesību nodošanu var iesniegt pēc pieteikuma datuma. Tomēr, ja patenta pieteikumu kopīgi iesniedz agrākais pieteicējs un tagadējais pieteicējs, tiesību nodošana nav jāveic.</p>	PL 29.p.
<p>3.5. Vairākas prioritātes</p> <p>Pieteicējs var prasīt vairāk nekā vienu agrāka pieteikuma prioritāti, pamatojoties uz iepriekšējiem patentu pieteikumiem vienā vai dažādās valstīs. Ja tiek prasītas vairākas prioritātes, termiņi, kas tiek aprēķināti no prioritātes datuma, sākas no agrākā</p>	PL 29.4.p.

<p>prioritātes datuma, tādēļ Latvijas patenta pieteikums jāiesniedz divpadsmit mēnešu laikā no agrākā prioritātes datuma.</p>	
<p>3.6. Prioritātes deklarēšana Pieteicējs, kas prasa savam Latvijas patenta pieteikumam prioritāti, iesnieguma veidlapā aizpilda sadaļu par prioritāti, norādot: (i) agrākā pieteikuma datumu; (ii) valsti, kurā agrākais pieteikums tika iesniegts; (iii) agrākā pieteikuma numuru. Informāciju par prioritātes prasīšanu vēlams iesniegt, iesniedzot patenta pieteikumu. Termiņš prioritātes dokumenta apliecinātās kopijas iesniegšanai ir tāds pats kā termiņš prioritātes prasības iesniegšanai. Līdz ar to, ja: (i) pieteicējs noteiktajā laikā iesniedz apliecinātu kopiju, un (ii) tajā ir konstatējams prioritātes datums un pieteikuma numurs, prioritātes prasība ir izpildīta. Lai gan prioritātes prasību vēlams iesniegt vienlaikus ar patenta pieteikuma iesniegšanu, to var izdarīt vēl 16 mēnešu laikā no agrākā prioritātes datuma. Proti, iepriekš minētos datus un kopijas var iesniegt līdz pat 16 mēnešu termiņa beigām kopš agrākās prasītās prioritātes. Ja prioritātes prasība ir iesniegta pēc patenta pieteikuma iesniegšanas dienas un rada izmaiņas agrākajā prioritātes datumā, 16 mēnešu periods tiek aprēķināts no šī izmainītā agrākās prioritātes datuma. Šajā gadījumā, ja pieteicējs ir nokavējis kādas darbības izpildes termiņu, nevar prasīt lietvedības turpināšanu saskaņā ar PL 45.(4).</p>	PL 29.3.p.
<p>3.7. Agrākā pieteikuma kopija (prioritātes dokuments) Iepriekšējā pieteikuma, kura prioritāte tiek prasīta, kopija (prioritātes dokuments) papīra formā jāiesniedz līdz sešpadsmitā mēneša beigām, skaitot no prioritātes datuma. Ja tiek prasītas vairākas prioritātes, tad iepriekš minētais termiņš sākas no agrākā prioritātes datuma. Kopijai jābūt sertificētai, norādot, ka tā ir precīza iepriekšējā pieteikuma kopija. Šādus dokumentus parasti izsniedz citu valstu patentu iestādes vai starptautiskās patentu organizācijas, tās arī apliecina pieteikuma iesniegšanas dienu.</p>	PL 29.3.p.
<p>3.8. Prioritātes pieteikuma tulkošana (PL 29.(7)) Ja pieteikums, kura prioritāte tiek prasīta, ir nepieciešams tiesai vai, lai sniegtu atzinumu tiesai par pieteiktā patenta pieteikuma patentspēju, Patentu valde saskaņā ar PL 29.(7) prasa noteiktā termiņā iesniegt šī dokumenta tulkojumu latviešu valodā atbilstoši PL 28.(5).</p>	PL 29.7.p.
<p>3.9. Izstādes prioritāte Ja pieteicējs, iesniedzot pieteikumu, norāda, ka tajā izklāstītā izgudrojuma priekšmets ir bijis izstādīts oficiālā vai oficiāli atzītā starptautiskā izstādē, kas organizēta saskaņā ar Starptautisko izstāžu konvenciju, tam četru mēnešu laikā jāiesniedz šo faktu apliecinošs dokuments. Apliecinošais dokuments ir: (i) izsniegts attiecīgajā izstādē, un to izdevusi persona, kas atbild par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību minētās izstādes darbības laikā; (ii) norāde, ka izgudrojums tika izstādīts izstādē; (iii) norādīts izstādes atklāšanas datums un izgudrojuma pirmās publiskošanas datums, ja tas atšķiras no izstādes atklāšanas dienas datuma; (iv) pievienota informācija par izgudrojuma identifikāciju, kas apstiprina tā autentiskumu iepriekšminētajā izstādē.</p>	PL 6.2.p.
<p>3.10. Izgudrotāju norādīšana Katru izgudrojumu rada viena vai vairākas fiziskas personas – izgudrotāji. Iesnieguma veidlapā norāda visus patiesos izgudrotājus. Ja pamatveidlapas attiecīgajā ailē nav vietas visiem izgudrotājiem, tos norāda papildlapā. Ja pieteicējs ir arī izgudrotājs, iesnieguma veidlapā jāveic attiecīga atzīme pie lodziņa 72. "Izgudrotājs", ko norādījis pieteicējs, var iesniegt Patentu valdei rakstisku atteikšanos no tiesībām tikt minētam kā</p>	PL 14. 2)

<p>izgudrotājam publicētajā patenta pieteikumā (A publikācija) un patentā (B publikācija). Šādā gadījumā viņa vārds nepārādās publikācijās un patenta reģistra publiskajos datos. Iesniegums par izgudrotāja atteikšanos tikt minētam iesniedzams pirms pieteikuma publikācijas.</p>	
<p>3.11. Pārstāvība Ja pieteicējs nav Latvijas fiziska vai juridiska persona, to darbībās Patentu valdē var pārstāvēt tikai reģistrēts profesionāls patentpilnvarnieks; šim pilnvarniekam nav nepieciešama pilnvara. Ja pieteicēju Latvijas juridisku personu pārstāv tās darbinieks, tā pilnvarojumam jāatbilst RĪPL noteikumiem. Tikai ar profesionāla patentpilnvarnieka starpniecību procedūrās Patentu valdē un Apelācijas padomē ir tiesīga piedalīties: 1) fiziskā persona, kurai Latvijā nav deklarētās dzīvesvietas un kurai Latvijā nepieder uzņēmums; 2) juridiskā persona, kuras juridiskā adrese ir ārvalstī un kurai Latvijā nepieder uzņēmums.</p>	RĪPL 116., 117., 118.p.
<p>3.12. Pieteikuma noformējums Pieteikumam tehniski jāatbilst PL un PN noteikumiem. Pareizi noformēta izgudrojuma apraksta, pretenziju, kopsavilkuma un zīmējumu paraugu skatīt pielikumā NN.</p>	PL 30.p., PN 3., 4., 5., 6. un 7.
<p>4. Izgudrojuma nosaukums Patenta pieteikuma iesniegumā norāda izgudrojuma nosaukumu. Izgudrojuma nosaukums ir pieteikami īss un konkrēts, lai identificētu izgudrojuma objektu, un tam nevajadzētu saturēt izdomātus vārdus. Tāpēc ieteicams ņemt vērā sekojošo: (i) nav ieteicams lietot personvārdus, izdomātus nosaukumus, vārdu "patents" vai līdzvērtīgus vārdus, kas nav tehniska rakstura un neļauj identificēt izgudrojumu; (ii) nelieto saīsinājumu "u.c.", jo tas ir neskaidrs, – tas jāaizstāj ar norādi, kas konkrēti ar to domāts; (iii) tikai vārdi, piemēram, "metode", "paņēmieni", "aparāts", "ķīmisks savienojums" vai līdzīgi vispārīgi nosaukumi bez papildu precizējuma neatbilst nosacījumam, ka nosaukums skaidri izklāsta izgudrojuma tehnisko raksturu; (iv) nav ieteicams lietot arī komercnosaukumus vai preču zīmes. Attiecībā uz izgudrojuma nosaukumu galīgo lēmumu pieņem eksperts, kas, sagatavojot pieteikuma akceptu, tajā iekļauj izgudrojuma nosaukumu, kurš vislabāk atbilst izgudrojuma objektam. Līdz ar to patenta pieteicējs būs informēts par A publikācijā paredzamo nosaukumu. Izgudrojuma nosaukumam nav juridiskas nozīmes.</p>	PN 6.p.
<p>5. Izgudrojuma apraksts Izgudrojuma aprakstam izvirzītās formālās prasības ir ietvertas PN III. nodaļā. Saturiskās prasības ir izklāstītas Vadlīniju II daļā.</p>	PN 5.-8.p.
<p>6. Pretenzijas Pieteikuma datuma noteikšanas vajadzībām nav nepieciešams, lai patenta pieteikums saturētu pretenzijas. Taču saskaņā ar PL 27.(1(3)) vismaz vienai pretenzijai pieteikumā jābūt, tādēļ to var iesniegt vēlāk. Pieteicējs to var izdarīt pats pēc savas iniciatīvas, tomēr, ja viņš to neizdara, tad, ievērojot PL 34.(3), PV nosaka triju mēnešu termiņu šā trūkuma novēršanai. Ja pieteikums ir iesniegts ar atsauci uz iepriekšēju pieteikumu, pieteicējs var izmantot tajā minētās pretenzijas. Taču arī šajā gadījumā viņam tās jāiesniedz, noformētas uz atsevišķām lapām saskaņā ar PN IV nodaļu. Šie nosacījumi attiecas arī uz nodalītā pieteikuma iesniegšanu ievērojot PL 37.(2). Papildus maksai par patenta pieteikuma, kas satur vairāk nekā desmit pretenzijas, iesniegšanu jāmaksā papildu maksa par visām pretenzijām, kas seko pēc desmitās pretenzijas. Šī papildu pretenziju maksa ir jāsamaksā viena mēneša laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Ja pretenziju maksa noteiktajā termiņā nav samaksāta, tiek nosūtīts paziņojums par termiņa neievērošanu un minēto maksu var samaksāt mēneša laikā no</p>	PL 27.1.3.p. PN 9.-17.p.

<p>šī paziņojuma nosūtīšanas. Ja pretenziju maksa nav samaksāta arī šajā termiņā, attiecīgās pretenzijas tiek uzskatītas par neiesniegtām.</p>	
<p>7. Zīmējumi Zīmējumiem izvirzītās prasības ietvertas PN V. nodaļā. Jāievēro, ka zīmējumu lapām ir atsevišķa numerācija.</p>	<p>PN 18.,19.p.</p>
<p>8. Kopsavilkums Katrs patenta pieteikums satur kopsavilkumu. Kopsavilkuma saturu nosaka PN(20). Lēmumu par kopsavilkuma saturu pieņem eksperts. Kopsavilkumā norāda tehnikas nozari, uz kuru attiecas izgudrojums. Īsi formulē tehniskās problēmas un risinājumus, kas atspoguļo izgudrojuma būtību. Norāda uz izgudrojuma galvenajiem izmantošanas veidiem. Kopsavilkuma apjoms var būt līdz 150 vārdiem. Bieži novērotas šādas kļūdas: kopsavilkumā iekļauta reklāmas rakstura informācija par izgudrojuma sniegtajiem efektiem, bet nav atspoguļotas tehniskās pazīmes. Rakstot kopsavilkumu, jāievēro šādi nosacījumi: (i) Īsi jāraksturo joma, kurai atbilst izgudrojums (piemēram, "Izgudrojums attiecas uz dabīgu augu vielu kompozīcijām alerģijas ārstēšanai", "Izgudrojums attiecas uz būvniecības paneļu ražošanu no kompozītmateriāliem"); (ii) Jāievieto izgudrojumu raksturojošās pazīmes (piemēram, "Skābpiena izstrādājums satur <i>L.heveticus</i> celmu X", "Pārnēsājamam podiņam ir salocīta kartona malas, kas lietošanas stāvoklī piestiprinātas pie pamatnes, kas nelietošanas laikā veido kārbas apakšu, bet virspusi veido kārbas vāks"); (iii) Var pievienot teikumu par lietojuma veidiem vai iegūstamajiem efektiem, ja tas ir noderīgi izgudrojuma tehnisko parametru labākai izpratnei (piemēram, "Iegūtais mineralizētais ūdens ir paredzēts aknu un nieru mazspējas slimniekiem"). Tā kā ziņas par patentu pieteikumiem un patentiem, tajā skaitā kopsavilkums, tiek ievietotas Eiropas patenta iestādes datubāzē <i>Espacenet</i> (www.espacenet.com), kopsavilkumu vēlams pārtulkot arī angļu valodā. Ja pieteicējs vēlas, lai viņa patenta pieteikums un patents tiktu ievietots šajā datubāzē, kopā ar kopsavilkumu iesniedz arī kopsavilkuma tulkojumu angļu valodā. To var izdarīt arī vēlāk, bet ne mazāk kā 2 mēnešus pirms paredzamā pieteikuma publikācijas datuma. Eksperts pārbauda tulkojuma atbilstību latviskajam kopsavilkuma tekstam.</p>	<p>PN 20., 21.p.</p>
<p>9. Pieteikuma tulkošana Ir divi gadījumi, kad ir nepieciešami patenta pieteikuma tulkojumi: (i) patenta pieteikums nav iesniegts latviešu valodā PL(28.(5)); (ii) prioritātes pieteikums nav iesniegts latviešu valodā PL(29.(7)). Abos gadījumos pieteikuma tulkojums latviešu valodā jāiesniedz Patentu valdē triju mēnešu laikā. (i) gadījumā, ja tulkojums netiek iesniegts norādītajā termiņā, pieteikumu uzskata par atsauktu. (ii) gadījumā tulkojums jāiesniedz tikai pēc Patentu valdes pieprasījuma.</p>	<p>PL 28.5.p. PL 29.7.p.</p>
<p>10. Īpašie gadījumi 10.1. Nodalītais pieteikums (PL 31.p., 36.p.(2), 37.p.(2)) Ikvienu izskatīšanā esošu Latvijas patenta pieteikumu var sadalīt vairākos pieteikumos. Pieteikumu, no kura tiek nodalīts jauns pieteikums, parasti sauc par "mātes pieteikumu". Nodalītais pieteikums saglabā to pašu pieteikuma datumu kā mātes pieteikums, un jebkura mātes pieteikuma prioritāte attiecas arī uz nodalīto pieteikumu. Vienam mātes pieteikumam var būt vairāki nodalītie pieteikumi. Nodalītais pieteikums jāiesniedz līdz datumam, kad tiek publicēts Patentu valdes paziņojums par patenta</p>	<p>PL 31., 36.2, 37.2.p.</p>

<p>piešķiršanu saskaņā ar PL 38.p.(1), un tas nevar saturēt informāciju, kas nav iekļauta mātes pieteikumā. Nevar iesniegt nodalīto pieteikumu, ja mātes pieteikums ir noraidīts. Nodalīto pieteikumu var iesniegt tikai mātes pieteikuma pieteicējs.</p>	
<p>10.2. Pieteikumi, kas attiecas uz bioloģisko materiālu a) Izziņa par bioloģiskā materiāla deponēšanu: Ja izgudrojums paredz publiski nepieejama bioloģiska materiāla izmantošanu, vienlaikus ar pieteikumu jāiesniedz izziņa par bioloģiskā materiāla deponēšanu kādā no starptautiski atzītiem depozitārijiem saskaņā ar Budapeštas līgumu. Par bioloģisko materiālu uzskata tādus objektus kā mikroorganismu celmi, audu vai šūnu kultūras. Starptautiski atzīto depozitāriju sarakstu un to depozītu pieņemšanas noteikumus skatīt: http://www.wipo.int/treaties/en/registration/budapest/. Deponēšana jāveic pirms pieteikuma iesniegšanas. b) Nukleotīdu vai aminoskābju sekvenču: Ja izgudrojums attiecas uz nukleotīdu vai aminoskābju sekvenču, kas nav publiski zināmas, šīs sekvenču izgudrojuma aprakstā un pretenzijās attēlo: 1) uz papīra, ja sekvenču garums nav lielāks par 20 zīmēm, 2) elektroniska faila veidā, ja sekvenču garums ir lielāks. Sekvenču attēlošanai izmanto programmatūru, kas atbilst WIPO standartam ST.26. Programmatūra sekvenču attēlošanai pieejama šeit: http://www.epo.org/applying/online-services/online-filing/auxiliary/bissap.html.</p>	PL 28.7.p.
<p>10.3. Izgudrojumi, kas skar valsts aizsardzības intereses Ja eksperts uzskata, ka pieteikumā aprakstītais izgudrojums var skart valsts aizsardzības intereses, tad tas tiek pārsūtīts Aizsardzības ministrijai. Pieteikuma izskatīšana šajā gadījumā notiek saskaņā ar PL 11.p.</p>	PL 11.p.
<p>11. Pieteikuma klasificēšana Eksperts pieteikumu klasificē, piešķirot tam Izgudrojumu starptautiskās klasifikācijas (ISK) indeksu. Pieteikums tiek klasificēts atbilstoši tā tehniskajai būtībai. Vienam pieteikumam var būt vairāki klasifikācijas indeksi. Pieteikums tiek klasificēts, balstoties uz pretenzijās definēto izgudrojumu. Klasifikācijas indeksi izgudrojumiem tiek piešķirti, lai atvieglotu meklējumu veikšanu un izgudrojumus sadalītu pa jomām.</p>	PL 38.2.3.p
<p>12. Pieteikuma akcepts un publikācija Patentu valde trīs mēnešu laikā no dienas, kad iesniegts patenta pieteikums, pārbauda patenta pieteikuma atbilstību formālajām prasībām un sagatavo publicēšanai kopsavilkumu. Ja pieteikums atbilst formālajām prasībām saskaņā ar PL 34. pantu, Patentu valde nosūta pieteicējam paziņojumu par pieteikuma akceptu. Pieteikumu publicē iespējami īsā laikā pēc astoņpadsmit mēnešiem no pieteikuma datuma, vai, ja ir pieprasīta prioritāte, no agrākā prioritātes datuma (PL 35.p.(1)). Pēc pieteicēja pieprasījuma pieteikumu var publicēt agrāk, ja ir izpildītas visas iepriekšminētās prasības un pieteicējam ir nosūtīts pieteikuma akcepts. Pēc pieteicēja pieprasījuma patenta pieteikumu var publicēt pirms astoņpadsmit mēnešu termiņa beigām, tādā gadījumā pieteicējam jāuzraksta atbilstošs iesniegums. Ja pieteikums ir atsaukts vai noraidīts, to nepublicē. Publikācija ietver PL 35.p.(3) minētās ziņas.</p>	PL 34.1.p. PL 35.1.p.
<p>II daļa Pieteikuma ekspertīze un patenta publikācija (B publikācija)</p>	
<p>1. Pieteikuma izskatīšana pēc būtības – vispārējie principi Patentu valdes eksperts vērtē iesniegtā patenta pieteikuma pretenziju vai pretenzijas, aprakstu un zīmējumus. Tiek vērtēts teksts (izgudrojuma apraksts, pretenzijas, zīmējumi), kuru iesniedzis pieteicējs. Pieteikuma izskatīšanu pēc būtības eksperts sāk ne vēlāk, kā pēc patenta pieteikuma publikācijas (A publikācijas).</p>	

<p>Patenta pieteikuma izvērtēšanas gaitā pārbauda:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) izgudrojuma objekta patentējamību; (ii) pretenziju un apraksta pilnīgumu un skaidrību; (iii) pretenziju pamatotību aprakstā; (iv) izgudrojuma atbilstību zinātniski pamatotiem dabas likumiem; (v) pretenziju un apraksta atbilstību vienotības kritērijam; (vi) patenta pieteikuma grozījumu pieļaujamību, ja pieteicējs tādus ir prasījis vai veicis pēc eksperta pieprasījuma; (vii) neuzmanības un pārrakstīšanās kļūdas. <p>Pēc vispusīgas patenta pieteikuma analīzes, eksperts sagatavo paziņojumu, kurā ar atsaucēm uz normatīvo aktu prasībām norāda uz konkrētām nepilnībām un neatbilstībām patenta pieteikumā. Paziņojumu ar norādēm uz trūkumiem nosūta pa pastu vai, ja pieteicējs ir izteicis šādu vēlmi, elektroniski. Lai atvieglotu saziņu ar pieteicēju, šajā stadijā, ja pieteikums jau ir publicēts, eksperts var lūgt iesūtīt izgudrojuma aprakstu, pretenzijas un zīmējumus elektroniski.</p> <p>Ja nepieciešams, eksperts var mainīt izgudrojuma nosaukumu un klasifikācijas indeksu.</p> <p>Ja pieteicējs nav izpildījis prasības par izgudrojuma vienotību, turpmākā patenta pieteikuma lietvedība kārojama tikai attiecībā uz pieteikuma pirmo pretenzijās definēto izgudrojumu, ja vien pieteicējs, atbildot uz Patentu valdes paziņojumu par minētās prasības neievērošanu, nav informējis Patentu valdi par pieteikuma sadali vai arī nav lūdzis izskatīt citu pieteikumā ietvertu izgudrojumu, kurš atbilst prasībām par izgudrojuma vienotību. Patentu valde pārbauda atbilstību izgudrojuma vienotības prasībām, nevērtējot gadījumus, kad vienotības problēmas rodas pēc pārbaudes par atbilstību novitātes kritērijam. (Nodalītā patenta pieteikuma iesniegšanas kārtību nosaka MK Noteikumu Nr.224 XI. nodaļa).</p> <p>Ja pieteicējs trīs mēnešu laikā no paziņošanas dienas nav novērsis norādītos trūkumus, eksperts nosūta pieteicējam paziņojumu par lietvedības apturēšanu termiņa neievērošanas dēļ un nodomu noraidīt pieteikumu, ja netiks lūgta lietvedības turpināšana un samaksāta attiecīgā maksa. Pirms galīgā lēmuma pieņemšanas eksperts var sazināties ar pieteicēju vairākkārtīgi, ievērojot saņemtos grozījumus un skaidrojumus, kā arī procesa lietderību un ekonomiskumu. Labāka rezultāta sasniegšanai eksperts var ieteikt formulējumu variantu vai vairākus variantus, tomēr galīgo izvēli izdara pats pieteicējs. Lēmumu par patenta piešķiršanu vai pieteikuma noraidīšanu eksperts pieņem pēc pieteicēja argumentu izvērtēšanas, un paziņo par to pieteicējam.</p> <p>Ja maksa par patenta publikāciju un reģistrāciju patentu reģistrā ir samaksāta, Patentu valde iespējami īsā laikā paziņojumu par patenta piešķiršanu publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā (B publikācija). Patenta publikācija satur bibliogrāfiskās ziņas un pretenzijas. Patenta pieteikuma lietu nodod patenta izgatavošanai un uzglabāšanai arhīvā. Pieteicējs patentu var saņemt pēc tā publicēšanas. Patentu valde publicē oficiālo izdevumu katra mēneša 20. datumā. Patentu nepiešķir, ja pieteicējs noteiktajā termiņā nav samaksājis maksu par patenta publikāciju un reģistrāciju patentu reģistrā. Tas tiek paziņots pieteicējam.</p>	
<p>2. Izgudrojuma objekta patentējamība</p> <p>Patenta pieteikuma ekspertīze sākas ar izgudrojuma objekta patentējamības noteikšanu. Proti, eksperts izvērtē, vai izgudrojuma objekts nav kāds no PL 9. pantā un 10. panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētajiem. Patentēt var ierīces,</p>	

izstrādājumus, paņēmienu, vielas, mikroorganismus, audu un šūnu kultūras, augus un dzīvniekus.	
3. Napatentējami objekti	PL 9.p.
<p>3.1. Atklājumi, zinātniskas teorijas un matemātiskas metodes</p> <p>Fakts, ka zināmam materiālam vai izstrādājumam ir atrasta jauna, nezināma īpašība, ir atklājums, nevis izgudrojums. Taču, ja šis atklājums noved pie secinājuma, ka minēto materiālu var izmantot konkrētu izstrādājumu izgatavošanai vai konkrētā tehnoloģiskā procesā, tad šāds izstrādājums vai process var būt patentējams izgudrojums. Piemēram, fakts, ka materiāls ir triecienizturīgs, ir atklājums, bet sliežu gulšņi no šāda materiāla ir izgudrojums, tātad patentējams. Ja pretenzijā definētais izgudrojums ir tikai procesa pamatā esošā mehānisma skaidrojums, process nav patentējams objekts.</p> <p>Ja tiek atklāta dabā jauna viela vai mikroorganisms, tas ir atklājums. Gēna DNS sekvenču pati par sevi ir atklājums. Taču, ja, lai noteiktu šo sekvenču (mikroorganismu), tā bija jāizdala, jāattīra, šis izdalīšanas process un tajā iegūtais produkts ir patentējams objekts. Produkts ir patentējams objekts pats par sevi bez atsauces uz iegūšanas metodi tad, ja par tā eksistenci iepriekš nekas nav bijis zināms.</p> <p>Piemērs: olbaltumviela ar noteiktu aminoskābju sekvenču, izmantojot parastās sekvenču noteikšanas metodes, ir patentējams objekts.</p> <p>Pretenzija, kas definē tehnisku procesu, kurā tiek lietota matemātiska metode, ir patentējama, jo tā ierobežo kādu īpašu matemātiskās metodes lietojumu konkrētā tehnikas jomā, nevis aizsargā matemātisko metodi kā tādu. Elektronisko sakaru šifrēšanas/atšifrēšanas vai parakstīšanas metodi var uzskatīt par tehnisku metodi pat tad, ja tā pamatā ir balstīta uz matemātisku metodi.</p>	PL 9.2.1.p.
<p>3.2. Estētiski risinājumi</p> <p>Izgudrojuma objektiem, kuri attiecas uz estētiskiem risinājumiem, parasti ir gan tehniskie aspekti, piemēram, "pamats", tāds kā audekls vai audums, gan estētiskie aspekti, par kuriem izpratne ir būtībā subjektīva, piemēram, attēla forma uz audekla, vai auduma raksts. Ja šādos estētiskos risinājumos ir tehniskie aspekti, tad tas ir patentējams.</p> <p>Piemēram, ja paplāte raksturīga tikai ar virsmas ornamentu, tā nav patentējama. Bet, ja šis ornaments nodrošina pretslīdes efektu, paplāte ar šādu ornamentu var būt patentējama.</p> <p>Pazīme, kura nešķiet tehniska, kad to apskata atsevišķi kā tādu, var būt tehniska rakstura, ja tā rada tehnisku efektu.</p> <p>Piemēram, riepu protektora modelis faktiski var būt tehniskā pazīme, ja, piemēram, tas nodrošina uzlabotu ūdens novadīšanu. Skvoša bumbuļa īpašā zilā krāsā var būt patentējama, ja šī zilā krāsa uzlabo bumbuļas redzamību/izsekojamību spēles laikā.</p> <p>Izgudrojuma aprakstā jābūt pierādītam tehniskajam efektam.</p> <p>Tehniskais process, pat, ja tas tiek izmantots, lai radītu estētisku darbu, ir patentējams (piemēram, dimanta slīpēšana). Tāpat gan iespiešanas paņēmiens, kurš izveido grāmatu ar īpašu teksta izkārtojumu un estētisku efektu, gan pati grāmata, kas iegūta ar šo paņēmienu, ir patentējama. Arī viela vai kompozīcija, kuru raksturo tehniskas pazīmes (sastāvs, proporcijas, sajaukšanas secība utt.), kas ļauj iegūt īpaši labu smaržu vai garšu vai papildzināt šo smaržu vai garšu, ir patentējama.</p>	PL 9.2.2.p.
<p>3.3. Intelektuālas darbības</p> <p>Nav patentējamas tādas lietas kā valodu mācīšanas metodes, šaha spēlēšanas metodes, lasīt mācīšanas metodes, jo tās uzskata par intelektuālām darbībām, kas notiek cilvēka prātā.</p>	PL 9.2.3.p.

<p>3.4. Komerccdarbības veikšanas paņēmieni (Biznesa metodes)</p> <p>Komerccdarbība jeb biznesa metode ir arī atsevišķas darbības kāda kopēja procesa ietvaros. Piemēram, grāmatvedības metodes nav patentējamas, jo uzskatāmas par biznesa metodi.</p> <p>Tālruņu zvanu administrēšanas sistēma, izmantojot parasto tālruņu zvanus, nav patentējama, jo izgudrojuma būtība ir sistēmas izmantošanas metode, kas kā biznesa metode nav patentējama.</p> <p>Uzņēmuma reģistrēšanai nepieciešamo dokumentu iegūšanas automatizēta metode ir interaktīva sistēma, ko izmanto biznesa veikšanas procesā, tādēļ tā ir biznesa metode.</p> <p>Jēdziens „biznesa metode” nav attiecināms tikai uz tādām jomām kā finanses vai pakalpojumu sniegšana, bet arī uz rūpniecisku procesu organizēšanu un vadīšanu. Piemēram, nepatentējama ir shēma cietumnieku cietumsoda apmaiņai pret fizisku sodu, atzīstot, ka tā ir sodu administrēšanas metode. Nepatentējama ir arī ar algu sasaistīta hipotekārā kredīta administrēšanas shēma; datorsistēma investīciju portfeļa optimizēšanai, kas atbilst investora vēlmei riskēt, investīciju izkārtojumam un investīciju ierobežojumiem; internetā balstīta sistēma, kurā indivīdi apvienojas grupā, lai gūtu atlaides no kopīgiem pirkumiem, kurā tie indivīdi, kuri agrāk pievienojas grupai, iegūst lielākas atlaides; atgādinājumu sistēma, kura sūta vienu apvienotu atgādinājumu par pasākumiem nākamajā nedēļā/mēnesī, nevis daudz atsevišķu atgādinājumu; reversā izsoļu sistēma, kura novēro arī pircēja pirkumu vēsturi, lai tam ieteiktu nākamus pirkumus atbilstoši viņa interesēm; tiešsaistes derību sistēma, kas automātiski noapaļo izmaksājāmās summas; tiešsaistes tirdzniecības sistēma, kas izveido solīšanas cenas (summas) redzamo un neredzamo daļu, lai solītājs var iekļūt tirgū, to neizkropļojot; sistēma automātiskai lidmašīnu apkāpju darba grafika optimizēšanai; internetā balstīta pārtikas preču pirkšanas sistēma, kas informē pircēju par to, cik lielu vietu ledusskapī viņa pirkums aizņems; sistēma informācijas koplietošanai par pusvadītāju izstrādājuma dizainu; parādu atgūšanas procesa pārvaldības sistēma.</p>	PL 9.2.3.p.
<p>3.5. Datorprogrammas</p> <p>Fakts, ka izgudrojums ietver datora lietošanu, nav pietiekams, lai to uzskatītu par tehnisku risinājumu. Izgudrojums, kuru var uzskatīt par parasti manuāli darbināmas sistēmas vai veicama procesa datorizāciju, netiek uzskatīts par patentējamu. Šādā izgudrojumā nav ieguldījuma, ko dotu dators pats vai cita ierīce, bet to nodrošina tikai datorā izpildītā programma. Tādēļ šis ieguldījums nav tehnisks.</p> <p>Ja programmas ieguldījums (efekts) ir ierosināšanas efekts, lai dators darbotos labāk (ātrāk, taupīgāk), tad šādam izgudrojumam ir arī tehnisks efekts un tas ir patentējams objekts.</p> <p>Eksperts izvērtē šādus rādītājus, kuru apsvēršana var palīdzēt noteikt, vai izgudrojums dod tehnisku ieguldījumu (efektu):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vai pieteikumā nosauktais tehniskais efekts attiecas uz procesu, kuru veic ārpus datora; 2) vai pieteikumā nosauktais tehniskais efekts izpaužas datora arhitektūras līmenī, proti, vai tehniskais efekts rodas neatkarīgi no apstrādājamajiem datiem vai izpildītās lietojumprogrammas; 3) vai pieteikumā nosauktā tehniskā efekta rezultāts ir datora darbošanās jaunā veidā; 4) vai dators sāk darboties ātrāk vai drošāk; 5) vai definētais izgudrojums novērš nosaukto problēmu vai tikai apiet to. <p>Atbilžu meklēšana uz šiem jautājumiem var palīdzēt noskaidrot izgudrojuma patieso dabu.</p> <p>Ja datorprogramma nodrošina ierīcei vai procesam papildu tehnisku efektu, tā var būt patentējama. Datorprogrammu patentējamību nosaka izgudrojuma būtība, ne tikai pretenziju forma.</p>	PL 9.2.3.p.

<p>3.6. Informācijas pasniegšana</p> <p>Neviens informācijas pasniegšanas veids, līdzeklis vai metode nav patentējama, ja to raksturo tikai informācijas saturs (vārdi, kodi, signāli, simboli, diagrammas utt.). Fakts, ka informāciju pasniedz ierīce, nepadara šādu izgudrojumu patentējamu.</p> <p>Piemēram, adventes kalendārs, kuru raksturo papildu informācija uz katras dienas laukuma, nav patentējams, jo tam nav tehniska efekta.</p> <p>Taču, ja izgudrojums sniedz kādu tehnisku efektu, tad informācijas pasniegšana var būt patentējama.</p> <p>Piemērs: tāds informācijas izkārtojums avīzē, ka, avīzi lokot, netiek traucēta informācijas lasīšana.</p> <p>Uz fotofilmas producētais attēls apzināti tiek izkropļots noteiktā veidā, lai iegūtu vēlamu efektu, kad tas tiks projicēts un skatīts ar attiecīgi modificētu aparātu.</p> <p>Šajos gadījumos neatkarīgi no informācijas satura ir arī papildu tehnisks efekts.</p> <p>Taču runas apmācības metode, kas ietver runātāja diafragmas trenēšanu un runas vingrinājuma atkārtošanu, rādot uz ekrāna izrunājamās skaņas un to izrunāšanas veidu, nav patentējams.</p> <p>Analizējot pretenzijas uz signāliem, šifrēšanu vai datu saspiešanu, jāapsver, vai šādiem objektiem nav kāda tehniska efekta. Piemēram, patentējams objekts ir krāsu televīzijas signāls, kuru raksturo televīzijas sistēmas tehniskās pazīmes, kurā signāls tiek raidīts.</p> <p>Taču televīzijas sistēma, kuru raksturo tikai informācija (piem., rādāmās filmas), kura ir kā modulācija uz standarta televīzijas signāla, nav patentējama.</p> <p>Pazīme, kas attiecas uz paņēmienu, kurā izziņas saturs tiek izvadīts lietotājam uz ekrāna, parasti nedod ieguldījumu tehniskas problēmas tehniskā risinājumā. Izņēmums būtu pieļaujams gadījumā, ja iespējams pierādīt, ka informācijas sniegšanas kārtībai vai paņēmienam ir ticams tehnisks efekts.</p> <p>Piemēri, kur varētu būt šāda tehniskā pazīme, ir: telegrāfa aparāts vai sakaru sistēma, kura izmanto īpašu kodu rakstzīmju attēlošanai (piemēram, impulskoda modulācija); mērinstruments, kas ir izveidots tā, lai radītu noteiktas formas grafiku izmērītās informācijas attēlošanai; gramofona ieraksts, kuram ir īpašas formas rievā, kas ļauj veikt stereo ierakstus un diapozitīvus ar tā malā izvietotu skaņu ieraksta celiņu.</p> <p>Lai noteiktu, vai pazīme, kas attiecas uz informācijas sniegšanu, ir tehniska vai nav, jāņem vērā, vai tā palīdz atrisināt tehnisko problēmu. Fakts, ka iesaistītas intelektuālas darbības, pats par sevi nepadara izgudrojumu netehnisku, tomēr pazīme, kas ir attiecināta tikai uz lietotāja subjektīvajām vēlmēm, nepalīdz risināt tehnisku problēmu.</p>	PL 9.2.4.p.
<p>4. Īpaši gadījumi</p>	
<p>4.1. Sabiedrības morāle vai sabiedriskā kārtība</p> <p>Patenta pieteikums nedrīkst saturēt apgalvojumus vai citus izteikumus, kas ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem. Eksperti pārbauda aprakstu, pretenzijas un zīmējumus, lai pārlicinātos, vai tie nesatur sabiedrību aizskarošus izteikumus, piemēram, apgalvojumus, kas var rosināt uz kriminālām darbībām, vulgāru leksiku, rasu, reliģisku vai līdzīgu diskriminējošu propagandu. Eksperts var arī veikt pasākumus, lai novērstu šādu lietu publiskošanu, pieprasot pieteicējam pārformulēt vai izslēgt no teksta minētos vārdus vai frāzes.</p> <p>Patenta pieteikumā nav pieļaujami arī apgalvojumi, kas noniecina konkurenta produktus vai procesus, kā arī kāda pieteicēja jau publicētos izgudrojumus. Tomēr salīdzinājums ar iepriekšēju tehnikas līmeni kā tāds nav uzskatāms par noniecinošu.</p>	PL 9.4.p.
<p>4.2. Ārstēšanas un diagnostikas paņēmieni</p> <p>Cilvēka un dzīvnieku ārstēšanas terapeitiskie vai ķirurģiskie paņēmieni nav patentējami. Tomēr vielas un ierīces, ko lieto šajos paņēmienos, ir patentējamas. Svarīgs ir pretenziju formulējums. Nevar definēt izgudrojumu kā "vielās X lietošana slimības Y ārstēšanai".</p>	PL 9.5.p.

Taču var definēt izgudrojumu šādi: “viela X slimības Y ārstēšanai”. Ārstēšanas metodes ietver arī vakcināciju, sāpju un cita veida ciešanu remdēšanu un profilaksi.

Citas metodes, ar kurām iedarbojas uz cilvēka vai dzīvnieka ķermeni, ir patentējamas. Piemēram, ir patentējama aitu vilnas kvalitātes uzlabošanas metode, dzīvnieku augšanas paātrināšanas metode. Ir patentējamas metodes dažādu cilvēka vai dzīvnieku rādītāju iegūšanai un reģistrēšanai, ja tās ir tehniskas. Patentējamas ir arī tīri kosmētiskas iedarbības metodes, ja tās neietver ķirurģiskas iejaukšanās darbības.

Ķirurģiskas metodes ir tādas, kuras raksturo fiziska iedarbība uz ķermeņi, nevis iemesls, kādēļ tās tiek veiktas.

Tiek vērtēts, vai metode lietota ārstēšanas vai profilakses nolūkam (nav patentējama) vai laboratorijas testiem (testa dzīvnieks pēc manipulācijām tiek nonāvēts; metode ir patentējama). Ķirurģiska metode ārstnieciskam vai kosmētiskam nolūkam, vai embrija ievietošana organismā nav patentējama. Patentējami ir ķirurģiskie un diagnostiskie instrumenti. Piemēram, apavu ieliktnu izgatavošana stājas un gaitas korekcijai, kā arī ārējo protēžu ražošanas process ir patentējams, lai arī tas ietver izstrādājuma modelēšanu uz cilvēka ķermeņa, pats ražošanas process noris ārpus ķermeņa. Taču endoprotēžu ražošanas process, kurš noris ārpus ķermeņa, bet tas ietver parametru iegūšanas stadiju, kurā jāveic ķirurģiska iejaukšanās, nav patentējams. Nav patentējamas arī metodes neinvazīvai iedarbībai uz ķermeņa daļām, jo tās arī ietilpst jēdzienā “ķirurģiska ārstēšana”. Nav patentējamas ārstēšanas metodes, kas ietver kontrastvielas injicēšanu sirdī, katetrizāciju un endoskopiju. Šādas metodes, pat ja tās veic īpaši apmācīti profesionāļi, ir saistītas ar veselības un dzīvības risku. Tomēr var patentēt tetovēšanas, caurduršanas, apmatojuma noņemšanas ar apstarošanu un ādas mikroabrāzijas metodes. Šīs metodes tiek veiktas ar dzīvībai mazāk svarīgām ķermeņa daļām, un tās parasti neveic medicīnas profesionāļi.

Cilvēka vai dzīvnieka audu vai šķidrumu apstrādes metodes pēc to izņemšanas no organisma ir patentējamas, ja nav paredzēta apstrādāto audu vai šķidrumu ievadīšana atpakaļ tajā pašā organismā, piemēram, dialīzes procesā. Taču audu un asins apstrāde uzglabāšanai asins bankās, kā arī asins paraugu analīzes metodes ir patentējamas.

Nav patentējamas arī kompleksas ārstēšanas metodes, kurās tikai viena darbība ir terapeitiska vai ķirurģiska. Šādas metodes var patentēt, ja no pretenzijām izslēdz attiecīgo darbību. Tomēr šādā gadījumā eksperts vērtē, vai pēc attiecīgās darbības izslēgšanas, metode atbilst citām patenta piešķiršanas prasībām.

Nav patentējami arī slimību diagnostikas paņēmieni, ja tie tiek veikti ar cilvēka ķermeni. Diagnostikas metožu vērtēšanā ekspertīze balstās uz Eiropas patentu iestādes Paplašinātās apelāciju padomes nolēmumu, kurā tā definēja, kas ir diagnostikas metode.

Diagnostikas metodes ietver šādas stadijas:

1. izmeklējumu fāzi, kuras laikā tiek savākti dati;
 2. datu salīdzināšanu ar standarta (normas) vērtībām;
 3. ievērojamu nobīžu, proti, simptomu atrašanu salīdzināšanas laikā;
 4. nobīdes piedēvēšanu konkrētai klīniskai ainai, proti, deduktīva slēdziena izdarīšanu.
- 1.-3. stadija ir diagnozes uzstādīšanai būtiskas stadijas un var ietvert tehniskas un netehniskas darbības.

4. stadija tiek uzskatīta par diagnosticēšanu *sensu stricto*, proti, burtiskā nozīmē, kas parasti ir intelektuāla darbība, ko veic mediķis.

Diagnosticēšanas paņēmiens nav patentējams vienīgi tad, ja pretenzijas satur visas 4 stadijas vai 1.-3. stadija tiek veikta ar cilvēka vai dzīvnieka ķermeni. Metodes datu

iegūšanai, piemēram, rentgenattēla iegūšana, magnētiskās rezonanses pētījumi, asinsspiediena mērīšana, ir patentējamas.	
<p>4.3. Biotehnoloģiskie izgudrojumi</p> <p>Biotehnoloģiskie izgudrojumi ir izgudrojumi, kas attiecas uz produktiem, kas satur bioloģisku materiālu, kā arī uz paņēmieniem, kuros iegūst, apstrādā vai lieto bioloģisko materiālu. Bioloģiskais materiāls ir materiāls, kurš satur ģenētisko informāciju un spēj pašreproducēties, vai to var reproducēt bioloģiskā sistēmā.</p> <p>Papildus vispārējiem patentēšanas nosacījumiem biotehnoloģisko izgudrojumu patentēšanu nosaka arī Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 98/44/EK (1998. gada 6. jūlijs) par izgudrojumu tiesisko aizsardzību biotehnoloģijā. Līdz ar to biotehnoloģijas izgudrojumu patentēšanu nosaka arī Eiropas Savienības Tiesas nolēmumi.</p> <p>No direktīvas īpaši izriet, ka var patentēt arī no dabas vides izdalītu vai ar tehnisku paņēmieni iegūtu bioloģisko materiālu, pat ja tas jau eksistē dabā. Piemēram, lai gan gēni eksistē dabā, tomēr to izdalīšana, sekvences atšifrēšana un funkcijas noteikšana ar tehniskiem paņēmieniem ir patentējams izgudrojums.</p> <p>Var patentēt augus un dzīvniekus, ja tie iegūti ar tehniskiem paņēmieniem un neattiecas uz konkrētu šķirni. Tehniski paņēmieni ir ģenētiskās inženierijas metodes, kurās selektīvi un mērķtiecīgi tiek ietekmēti atsevišķi gēni. Šķirne nedrīkst būt pretenzijas objekts.</p> <p>Nav patentējami bioloģiski augu un dzīvnieku iegūšanas paņēmieni. Tie ir paņēmieni, kuros krusto veselu genomu un pēc tam atlasa īpatņus ar vēlamajām īpašībām.</p> <p>Augu un dzīvnieku atlases paņēmieni, izmantojot molekulārus marķierus, bet bez krustošanas (ietver mejozi un apaugļošanu), ir patentējami. Piemēram, triploīdu bezsēklu meloņu iegūšanas paņēmieni, kurā tiek apaugļoti triploīda auga sterili sievišķie ziedi, kuros nevar notikt sekmīga mejoze ar diploīda auga putekšņiem, kā rezultātā nenotiek divu augu veselu genomu krustošana (ietver mejozi un apaugļošanu), un kam seko iegūto augu atlase, nav bioloģisks paņēmieni, tātad tas ir patentējams. Līdzīgi augu un dzīvnieku īpašību uzlabošanas paņēmieni, kuru dēļ tie tiek audzēti, piemēram, augu apgriešanas paņēmieni, nav bioloģiski iegūšanas paņēmieni, jo neietver veselu genomu krustošanu. Tātad ir patentējami. Patentējami ir iedarbības paņēmieni ar augu augšanas stimulatoriem vai apstarošanu. Arī augsnes apstrādes paņēmieni, kuri ietekmē augu augšanu, ir patentējami.</p> <p>Piemēri nepatentējamiem izgudrojumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metode augu iegūšanai, kuriem ir īpašība X, kas ietver augu A un B krustošanu un tādu iegūto augu atlasu, kuriem ir marķieris X. - (Transgēnu) augu lietošana turpmākai augu iegūšanai. - (Transgēnu) dzīvnieku lietošana selekcijai. - (Transgēnas) pazīmes X introgresija augā. - Augu selekcijas metodes, kurās krusto abus genomus un atlasa augus, kas ietver <i>in vitro</i> auga embrija saglabāšanu. <p>Piemēri patentējamiem izgudrojumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metode (transgēnu) augu ar pazīmi X iegūšanai, kas ietver vektora ievadīšanu, kuram ir sekvenca SEQ ID NO: 1. - Dzīvnieku, kuriem ir Y fenotips, atlases metode, veicot skrīningu, lai konstatētu marķiera klātbūtni, kuram ir sekvenca SEQ ID NO: 1. - Nukleīnskābes ar SEQ ID NO: 1 izmantošana, lai atlasītu augus ar pazīmi X. <p>Mikrobioloģiski paņēmieni ir tādi paņēmieni, kurus veic ar mikrobioloģiskiem objektiem vai kuros iegūst mikrobioloģiskus objektus. Šādi paņēmieni var saturēt arī ne-mikrobioloģiskas darbības. Ar šādiem paņēmieniem iegūtos produktus pašus par sevi arī var patentēt. Var patentēt mikroorganismus kā tādus, jo tie ir pavairoti</p>	PL10.p.

<p>mikrobioloģiskā procesā. Mikroorganisms būtībā ietver baktērijas un citus pamatā viensūnu organismus, kuru izmēri neļauj tos saskatīt ar acīm, bet kuri ir pavairojami un apstrādājami laboratorijās. Tie ietver arī plazmīdas, vīrusus, viensūnu sēnītes (arī raugus), aļģes, viensūņus, kā arī cilvēka, dzīvnieku un augu šūnas.</p> <p>Lai būtu ievērota prasība par izgudrojuma rūpniecisko izmantojamību jeb atkārtojamību, pirms pieteikuma iesniegšanas bioloģiskais materiāls jādeponē starptautiski atzītā depozitārijā. Depozitāriju saraksts un prasības pieejamas šeit: http://www.wipo.int/budapest/en/.</p> <p>Attiecībā uz cilvēka ķermeni nevar patentēt šādus objektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) cilvēka klonēšanas paņēmienus; šādi paņēmieni ietver arī cilvēka embrija sadalīšanas metodes ar nolūku izveidot cilvēku ar tādu pašu kodola ģenētisko informāciju kā citam dzīvam vai mirušam cilvēkam; b) cilvēka ģenētiskās identitātes modificēšanu dzimumšūnās; c) cilvēka embrija izmantošanu rūpnieciskiem vai komerciāliem mērķiem; nav atļauts pretenzijās definēt produktu, kuru pieteikuma datumā var iegūt, vienīgi iznīcinot cilvēka embriju. <p>Attiecībā uz cilvēka embrionālajām cilmes šūnām jāievēro sekojošais:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) vērtē visu izgudrojuma aprakstu, ne tikai pretenziju definīcijas un b) aprakstā jāvērtē, kā cilmes šūnas ir iegūtas, jo nav patentējamas cilmes šūnas, kuru iegūšanai jāiznīcina cilvēka embrijs. <p>Cilvēka embrija rūpnieciska vai komerciāla izmantošana neattiecas uz izgudrojumiem, kuru mērķis ir paša embrija labā veikta ārstēšana vai diagnostika.</p> <p>Dzīvnieku ģenētiska modificēšana ir patentējama, ja cilvēku medicīniskais ieguvums ir nozīmīgāks par modificēšanas rezultātā dzīvniekam radītajām ciešanām. Būtisks medicīniskais ieguvums ietver ieguvumus pētniecībā, profilaksē, diagnostikā un ārstēšanā.</p>	
<p>5. Izgudrojuma izklāsta pilnīgums un skaidrība</p> <p>Izgudrojums pieteikumā (gan aprakstā, gan pretenzijās) jāizklāsta tik skaidri un pilnīgi, lai lietpratējs to spētu īstenot (atkārtot) bez papildu jaunrades. Lai izgudrojums būtu izklāstīts pilnīgi un skaidri, tas jāraksta literārā latviešu valodā, ievērojot nozares terminoloģiju, latviešu valodai raksturīgās teikumu un gramatikas formas. Pretenzijās definē objektu, kuram tiek prasīta aizsardzība. Tām jābūt skaidrām, jābūt kodolīgām (īsām, precīzām) un jābūt aprakstā pamatotām. Izgudrojums pretenzijās jādefinē ar tā būtiskajām tehniskajām pazīmēm un ar zināmiem un atzītiem parametriem. Izgudrojumu var definēt vienā vai vairākās pretenzijās.</p> <p>Neatkarīgo pretenziju skaitu nosaka izgudrojuma būtība, piemēram, ierīce un paņēmieni.</p> <p>Izgudrojuma objekts, piemēram, ierīce, var tikt definēts vienā atsevišķā neatkarīgajā pretenzijā vai arī ar vairākām atkarīgajām pretenzijām, vai arī kā alternatīva vienā kopējā pretenzijā (PL 31. panta 3. daļa).</p> <p>Izgudrojuma objekts pretenzijā var būt vienā no šādām kategorijām: fizisks ķermenis vai fiziska darbība.</p> <p>Ja izgudrojuma objekts ir fizisks ķermenis (ierīce, viela, produkts, izstrādājums), tas jādefinē ar tā sastāvdaļām, to parametriem. Ierīces var definēt ar strukturāliem elementiem (piemēram, rokturis, pedālis) vai funkcionāli definētiem elementiem (piemēram, satvērējildzēklis, elements mehāniskās enerģijas pārvēršanai elektriskajā enerģijā).</p>	PL 30.1.p.

<p>Ja izgudrojuma objekts ir fiziska darbība (paņēmiens, metode, vielas lietojums), tā jādefinē ar veicamajām darbībām, to secību, apstākļiem.</p> <p>Nevar vienā pretenzijā jaukt ierīces un paņēmiena pazīmes.</p> <p>Produktu vai paņēmienu ar parametriem var definēt tad, ja to nav iespējams adekvāti definēt citā veidā. Turklāt jāizmanto parametri, kuru noteikšana ir zināma vai izklāstīta aprakstā tā, lai lietpratējs šo parametru varētu noteikt, sekojot aprakstā atrodamajām instrukcijām.</p> <p>Retos gadījumos pazīmi var definēt ar preču zīmi (komercnosaukumu), nevis tehnisko nosaukumu. To var darīt tikai tad, ja komercnosaukums/preču zīme ir vispārzināma un nerada neskaidrību (piem., Lycra[®], Tween[®]). Šādā gadījumā aiz preču zīmes jāraksta tās simbols – burts “R” aplītī.</p> <p>Lai izgudrojums būtu labāk saprotams, pieteikumā vēlams iekļaut zīmējumus. Zīmējumos svarīgās tehniskās pazīmes apzīmē ar cipariem. Šie paši cipari jālieto arī aprakstā un pretenzijās, kad attiecīgā pazīme tiek minēta. Pretenzijās un aprakstā atsauces cipari jāliek iekavās aiz attiecīgās pazīmes.</p> <p>Būtiskās pazīmes ir tās, kuras sniedz objekta pilnīgu un darboties spējīgu aprakstu. Piemēram, ja pretenzijā tiek definēta automašīna ar jaunu stūres mehānismu, pretenzijā jāmin automašīnas korpuss, riteni, stūre, kas tiek sīkāk definēta ar tās būtiskajām tehniskajām pazīmēm, bet nav jānosauc bremžu mehānisms, salona iekārtojums, u.c. Taču jebkurš mezgls, mehnāisms, ja tas ir autonomas izstrādājums, kurš var pastāvēt arī ārpus kompleksā objekta vai var būt lietojams kopā ar vairākiem objektiem, var būt arī patstāvīgs izgudrojuma objekts. Būtiskās tehniskās pazīmes ir tās, kuras nodrošina izgudrojuma aprakstā minētās problēmas atrisināšanu.</p> <p>Neobligātās, alternatīvās un papildu pazīmes var definēt atkarīgajās pretenzijās.</p> <p>Vienā pieteikumā var būt abu kategoriju pretenzijas.</p> <p>Nevar pretenzijās definēt izgudrojuma objektu ar sasniedzamo rezultātu (vēlamo efektu). Tas ir jāizklāsta aprakstā. Nevar lietot relatīvus apzīmējumus (piem., augsts, biezs, plāns), ja tie nav attiecīgajā nozarē nostiprināti jēdzieni (piem., augstfrekvence, plānā slāņa hromatogrāfija). Ja nepieciešams, pieteikumā lietotie jēdzieni jāpaskaidro izgudrojuma aprakstā, taču izvēlētais skaidrojums nevar būt pretrunā ar jēdziena parasto nozīmi.</p> <p>Izklāstītais izgudrojums nedrīkst būt pretrunā ar zinātniski apstiprinātiem dabas likumiem. Ja pretenzijās ir definēts plašāks izgudrojums (ar pazīmju diapazonu), izgudrojuma aprakstā iekļaujami izpildes varianti, kas pierāda īstenošanu visā diapazonā. Visā pieteikumā (aprakstā un pretenzijās) jāievēro terminoloģijas vienotība, proti, viens elements visur jāsauc vienā vārdā. Nevar raksturot izgudrojumu ar vispārīgiem apgalvojumiem, kuri netieši norāda, ka aizsardzības apmēru iespējams paplašināt kādā nenoteiktā un precīzi nedefinētā veidā (piem., ierīce X var būt A, B, C un citas līdzīgas; kompozīcija satur, piemēram, liepziedus, kumelītes, vīgriezes).</p> <p>Pretenzijas objekts parasti tiek definēts ar tā pozitīvajām pazīmēm, kuras norāda, ka izgudrojuma objekts satur noteiktus tehniskos elementus. Tomēr izņēmuma kārtā izgudrojuma objektu var raksturot ar negatīva ierobežojuma palīdzību, skaidri norādot, ka konkrētas pazīmes nav ietvertas. Šādi var rīkoties, ja, piemēram, pazīmju trūkums ir izsecināms no pieteikuma.</p> <p>Negatīvus ierobežojumus, tādus kā izņēmumus, var izmantot vienīgi tad, ja pozitīvu pazīmju norādīšana pretenzijā aizsargājamo izgudrojuma objektu joprojām vai arī nepamatoti ierobežotu pretenziju apjomu. Ir jābūt skaidram, kas ar izņēmumu tiek izslēgts. Pretenzijai, kura satur vienu vai vairākus izņēmumus, pilnībā jāatbilst skaidrības un kodolīguma prasībām. Turklāt patenta caurskatāmības nolūkos, izslēgtajam zināmajam tehnikas līmenim ir jābūt norādītam aprakstā, un jābūt norādītai saistībai starp zināmo tehnikas līmeni un izņēmumu.</p>	
--	--

<p>Svarīgi ir ievērot vārdu „satur” un „sastāv no” lietojumu. Lai gan ikdienas valodā vārdam „satur” varētu būt vairākas nozīmes, proti, „ietver”, „iekļauj” vai „aptver” un „sastāv no”, formulējot patenta pretenzijas, tiesiskā noteiktība prasa to interpretēt plašākā nozīmē, proti, „ietver”, „iekļauj” vai „aptver”. Ja pretenzijā izgudrojuma objektu definē ar „sastāv no”, to interpretē kā tādu, kas nosaka, ka objekts satur tikai un vienīgi minētās pazīmes. Piemēram, ja kompozīcijas pretenzija tiek formulēta tā, ka tā „sastāv no komponentiem A, B un C”, komponentu proporcijas izsakot procentuāli, papildu komponenta klātbūtne ir izslēgta, un procentu summai jābūt 100 %.</p>	
<p>6. Izgudrojuma vienotība Vienu patentu piešķir vienam izgudrojumam vai izgudrojumu grupai, kuru saista vienota izgudrotājiere. Izgudrojuma vienotība uzskatāma par ievērotu tikai tad, ja vienā pieteikumā aprakstītajiem izgudrojumiem ir viena vai vairākas kopīgas "īpašas tehniskās pazīmes". Ar "īpašajām tehniskajām pazīmēm" saprot tās izgudrojumu raksturojošās pazīmes, kuras katru pieteikumā ietverto izgudrojumu, uzskatot to par visu pieteikuma objektu, atšķir no zināmā tehnikas līmeņa (proti, piešķir izgudrojumam novitāti un izgudrojuma līmeni). Izgudrojuma vienotības tiek izvērtēta, analizējot pretenziju saturu, kura interpretācijai var izmantot aprakstu un zīmējumus (ja tādi ir).</p>	PL 31.p.
<p>6.1. Neatkarīgās un atkarīgās pretenzijas Izgudrojuma vienotību vērtē, pirmkārt, analizējot tikai pieteikuma neatkarīgās pretenzijas. Atkarīgās pretenzijas ir tās pretenzijas, kas satur visas citas kādas neatkarīgās pretenzijas pazīmes un ir tās pašas kategorijas pretenzija kā minētā neatkarīgā pretenzija. (Jēdziens "pretenzijas kategorija" attiecas uz pretenziju klasifikāciju atkarībā no izgudrojuma objekta, piem., ierīce, produkts, paņēmieni, lietojums, skatīt 5. sadaļu).</p> <p>Ir situācijas, kad vienotības trūkumu var konstatēt bez patentspējas vērtēšanas. Bet ir arī tādas situācijas, kurās nozīme ir tam, vai vērtējamā neatkarīgā pretenzija atbilst novitātes kritērijam. Jo vienotības trūkums var parādīties tikai pēc tam, kad ir konstatēts, ka neatkarīgā pretenzija nav jauna.</p> <p>Tā kā Patentu likums neparedz (37.1 pants) un Patentu valde nepārbauda izgudrojuma atbilstību novitātes kritērijam, tad vērtējot pieteikuma atbilstību vienotības kritērijam, vērtē tikai tās situācijas, kad vienotības trūkums ir konstatējams bez novitātes pārbaudes. Ja Patentu valde nav konstatējusi izgudrojuma vienotības trūkumu un patents ir piešķirts, bet vēlāk rodas strīds par patenta spēkā esamību, tad arguments par vienotības trūkumu nevar būt par pamatu patenta anulēšanai.</p> <p>Ja pieteikuma neatkarīgās pretenzijas atšķir izgudrojumu no zināmā tehnikas līmeņa un atbilst izgudrojuma vienotības prasībām, tad nevar rasties problēmas ar to atkarīgo pretenziju atbilstību vienotības kritērijam, kas ir atkarīgas no dotās neatkarīgās pretenzijas. Turklāt nav svarīgi, vai atkarīgajā pretenzijā ir aprakstīts papildu (nākamais) izgudrojums. Līdzīgi, nevar rasties problēmas ar atbilstību izgudrojuma vienotības kritērijam, ja pretenzijās ir ģints/sugas pakārtotība un ģints pretenzijas atšķir izgudrojumu no zināmā tehnikas līmeņa. Tāpat nevar rasties problēmas ar atbilstību izgudrojuma vienotības kritērijam gadījumos, kad pretenzijās ir kombinācijas/subkombinācijas pakārtotība un subkombinācijas pretenzija atšķir izgudrojumu no zināmā tehnikas līmeņa, bet kombinācijas pretenzija ietver visas subkombinācijas pazīmes.</p>	
<p>6.2. Iespējamo situāciju skaidrojums Izgudrojuma vienotības noteikšanas metode sīkāk izskaidrota šādos trīs situāciju gadījumos:</p> <p>(i) dažādu kategoriju pretenziju kombinācija vienā pieteikumā;</p>	

<p>(ii) tā saucamo "Markuša tipa" pretenziju gadījumā;</p> <p>(iii) vienā pieteikumā ir pretenzijas uz starpproduktiem un galaproduktiem.</p>	
<p>6.2.1. Dažādu kategoriju pretenzijas vienā pieteikumā Izgudrojuma vienotība pieteikumā ir ievērota, ja tas satur vienu no šādām dažādu kategoriju pretenziju kombinācijām:</p> <p>(i) neatkarīgā pretenzija uz produktu + neatkarīgā pretenzija uz paņēmienu, kas speciāli pielāgots minētā produkta ražošanai, + neatkarīga pretenzija uz minētā produkta lietošanu;</p> <p>(ii) neatkarīgā pretenzija uz paņēmienu + pretenzija uz ierīci, kas speciāli konstruēta, lai veiktu doto paņēmienu;</p> <p>(iii) neatkarīgā pretenzija uz produktu + neatkarīgā pretenzija uz paņēmienu, kas ir speciāli pielāgots, lai izgatavotu doto produktu, + neatkarīgā pretenzija uz ierīci vai līdzekļiem, kas speciāli izveidoti, lai veiktu doto paņēmienu.</p> <p>Minētās kombinācijas jāsaprot tā, ka paņēmiens ir speciāli pielāgots tiešai produkta iegūšanai un ka ierīce ir speciāli konstruēta šī paņēmiena veikšanai, ja minētās ierīces un produkta atšķirīgās pazīmes sasaucas (pēc komplementaritātes vai kooperācijas principa) ar minētā paņēmiena atšķirīgajām pazīmēm.</p> <p>Tādējādi paņēmienu uzskata par speciāli pielāgotu produkta iegūšanai tad, ja paņēmiena tiešs rezultāts ir dotais produkts un produktam un paņēmienam ir tehniska saistība. Vārdi "speciāli pielāgots" tomēr nenozīmē, ka doto produktu nevarētu iegūt ar citu paņēmienu.</p> <p>Arī ierīce un līdzekļi jāuzskata par "speciāli konstruētiem paņēmienu veikšanai" tad, ja paņēmienam un ierīcei vai paņēmienam un līdzekļiem ir kopējas atšķirīgās pazīmes. Tādējādi nepietiek tikai ar to, ka ierīce dod iespēju veikt minēto paņēmienu, bet arī ierīcei jābūt jaunai. Vienlaikus, nav jāuzskata, ka minētā ierīce izmantojama tikai dotā paņēmienu veikšanai vai ka doto paņēmienu nevarētu veikt ar citas ierīces palīdzību.</p>	
<p>6.2.2. Markuša (<i>Markush</i>) tipa pretenzijas Tās ir pretenzijas, kur vienā pretenzijā ir pazīmes ar alternatīvām nozīmēm (visbiežāk lietotas ķīmijā, bet var būt arī citās nozarēs). Šajos gadījumos uzskata, ka ir izpildīta prasība par savstarpējo tehnisko saistību un īpašajām tehniskajām pazīmēm.</p> <p>(i) Ja "Markuša tipa" pretenzija definē ķīmisku savienojumu, tad alternatīvās nozīmes tiek uzskatītas par līdzīgām sekojošos gadījumos:</p> <p>(A) visām alternatīvām ir kopīgas īpašības vai aktivitāte, un</p> <p>(B1) ir kopēja ķīmiskā struktūra, t.i., visām alternatīvām ir kopīgi galvenie struktūrelementi, vai</p> <p>(B2) gadījumos, kad vienādā struktūra nav apvienojošs elements, visas alternatīvas pieder vienai noteiktai ķīmisko savienojumu klasei, uz kuru attiecas arī izgudrojums.</p> <p>(ii) iepriekšminētais vārdu savienojums "visām alternatīvām ir kopīgs struktūrelements" attiecas uz gadījumiem, k šis struktūrelements veido ievērojamu visa savienojuma daļu, vai arī šis struktūrelements ir neliela daļa no visa savienojuma, bet tas ir savienojuma atšķirīgā pazīme. Struktūrelements var būt gan atsevišķs komponents, gan arī atsevišķu komponentu savstarpēji saistīta kombinācija.</p>	

<p>(iii) iepriekš minētie vārdi "viena noteikta ķīmisko savienojumu klase" nozīmē, ka izgudrojuma savienojumam sagaidāmas tādas pat īpašības kā no tehnikas līmeņa jau zināmajiem šīs klases savienojumiem. Citiem vārdiem, ir sagaidāms, ka, aizvietojot vienu noteiktas klases locekli ar citu, sagaidāms vienāds rezultāts.</p> <p>(iv) Fakts, ka izgudrojumam ar Markuša tipa pretenzijām piešķirami dažādi klasifikācijas indeksi, ko nosaka alternatīvu raksturs, pats par sevi nevar būt par iemeslu secinājumam par vienotības trūkumu.</p>	
<p>6.2.3. Starpprodukti un galaprodukti</p> <p>(i) Ar terminu "starpprodukti" jāsaprot gan patiesi starpprodukti, gan izejvielas. Tie ir produkti, no kuriem var iegūt galaproduktu, to ķīmisku vai fizikālu pārvērtību rezultātā, kurās starpprodukti zaudē savu identitāti.</p> <p>(ii) Gadījumos ar starpproduktiem un galaproduktiem izgudrojuma vienotības kritērijs jāuzskata par izpildītu, ja ir ievēroti šādi apstākļi:</p> <p>(A) starpproduktam un galaproduktam ir viens un tas pats būtiskais struktūrelements, turklāt:</p> <p>(1) ķīmiskā pamatstruktūra ir tā pati vai</p> <p>(2) divu produktu ķīmiskās struktūras ir tehniski cieši savstarpēji saistītas, un starpprodukts iekļaujas galaproduktā kā būtisks struktūrelements, un</p> <p>(B) starpprodukts un galaprodukts ir tehniski savstarpēji saistīti tā, ka galaproduktu no starpprodukta iegūst tieši vai arī galaprodukts no starpprodukta ir atdalīts ar nelielu skaitu starpproduktu, kuri visi satur to pašu būtisko struktūrelementu.</p> <p>(iii) Izgudrojuma vienotības kritērijs jāizvērtē arī gadījumos, ja starpprodukta vai galaprodukta struktūra nav zināma. Piemēram, ja starpprodukta struktūra ir zināma, bet galaprodukta struktūra nav zināma, vai arī, ja ne starpprodukta, ne galaprodukta struktūra nav zināma. Lai šajos gadījumos atzītu izgudrojuma vienotību, jābūt pārliecinošiem pierādījumiem, kas ļauj secināt, ka starpproduktam un galaproduktam ir cieša tehniska savstarpējā saistība, piemēram, ka starpprodukts satur to pašu būtisko elementu, ko satur galaprodukts, vai ka starpprodukts iekļaujas galaproduktā kā pēdējā būtiskais elements.</p> <p>(iv) Vienā patentā var iekļaut dažādus starpproduktus, kurus izmanto dažādos paņēmienos, kuros iegūst to pašu galaproduktu, ar noteikumu, ka visiem ir viens un tas pats būtiskais struktūrelements.</p> <p>(v) Izgudrojuma vienotības kritērijs nav uzskatāms par izpildītu, ja vienā patentā ir pretenzijas uz dažādiem starpproduktiem, kas veido galaprodukta struktūras dažādas daļas.</p> <p>(vi) Ja starpprodukti un galaprodukti ir savienojumu grupas, tad katram starpprodukta savienojumam jābūt saistītam ar galaprodukta grupas savienojumiem. Tomēr daži atsevišķi galaprodukta grupas savienojumi var nebūt saistīti ar starpprodukta grupas savienojumiem, tādā gadījumā šīm divām savienojumu grupām nav jābūt absolūti sakrītošām (kongruentām).</p> <p>Ja, izvērtējot pieteikuma atbilstību izgudrojuma vienotības kritērijam saskaņā ar iepriekšminētajiem nosacījumiem, pieteikumā ir fakti, ka starpproduktam piemīt arī citas īpašības, nevis tikai spēja veidot galaproduktu, tad tas nevar būt par šķērslī izgudrojuma vienotības atzīšanai.</p> <p>Vērtējot izgudrojuma vienotību, nav nekādas nozīmes faktam, vai dažādie izgudrojuma objekti ir aprakstīti vienā pretenzijā kā alternatīvas, vai atsevišķās pretenzijās.</p> <p>Pielikumā X sniegti izgudrojuma vienotības vai tās trūkuma piemēri.</p>	

<p>7. Papildmateriālu iesniegšana un grozījumu pieļaujamība, kļūdu labojumi</p> <p>Pēc pieteikuma iesniegšanas datuma tajā var veikt tikai tādus grozījumus, kas “nemaina izgudrojuma būtību un nepaplašina izgudrojuma pretenziju apjomu”.</p> <p>Par grozījumiem, kas nepaplašina izgudrojuma apjomu, tiek uzskatīti tādi grozījumi, kurus lietpratējs attiecīgajā jomā saprot tieši un viennozīmīgi. Ja attiecīgās jomas lietpratējam ir skaidrs, ka sākotnēji pieteikumā aprakstītās vai zīmējumos attēlotās izgudrojuma pazīmes katra atsevišķi vai vairākas kopā apzīmē tikai un vienīgi to pašu, ko vēlākajos grozījumos iesniegtās, un tās nevar nozīmēt neko citu, tad šādi grozījumi tiek uzskatīti par tiešiem un viennozīmīgiem un tie ir pieļaujami.</p> <p>Ja grozījumi ir kādas pazīmes svītrosana no sākotnējā pieteikuma, tad šādiem grozījumiem piemēro tos pašus kritērijus, proti, pazīmju svītrosana nedrīkst ieviest lietpratējam attiecīgajā jomā neskaidrību un neviennozīmību attiecībā uz sākotnēji aprakstīto izgudrojuma objektu.</p> <p>Ja grozījumi pieteikumā ļauj izgudrojumam atrast vairāk par vienu interpretāciju un nav skaidrs, kura no tām ir domāta, tad šādus grozījumus nevar uzskatīt par viennozīmīgiem. Un pretēji, ja grozījumi apraksta to pašu izgudrojumu tikai citiem vārdiem, bet ar kuriem lietpratējs saprot tikai to pašu, kas bijis aprakstīts sākotnējā pieteikumā, tad šādi grozījumi uzskatāmi par tiešiem un viennozīmīgiem un ir pieļaujami.</p> <p>Tādi pat nosacījumi attiecināmi uz grozījumiem, kas satur attiecīgajā nozarē jau zināmas un vispārējas atziņas. Šāda veida grozījumus var atļaut tikai tad, ja tie neievieš pieteikumā neviennozīmību attiecībā pret sākotnēji aprakstīto izgudrojumu.</p> <p>Novērtējot grozījumu raksturu, prioritātes (gan saskaņā ar Parīzes konvenciju, gan iekšējās prioritātes gadījumā) dokumentos aprakstītās pazīmes netiek ņemtas vērā.</p> <p>Grozījumu piemēri:</p> <p>1) Paplašinošs grozījums. Sākotnēji iesniegtajā pieteikumā ir minēts “elastīgs ķermenis” un aprakstā nav doti šādu ķermeņu piemēri, vēlāk tiek iesniegts grozījums uz “gumiju”. Šāds grozījums nav pieļaujams, jo, lai gan ir labi zināms, ka gumija ir elastīgs ķermenis, tomēr elastīga var būt, piemēram, arī atspere. Un, tā kā no sākotnējā pieteikuma nebija skaidri un viennozīmīgi saprotams, ka elastīgais ķermenis var būt tikai gumija, tad šāds grozījums nav pieļaujams.</p> <p>2) Nepaplašinošs grozījums. Ja sākotnēji iesniegtajā pieteikumā kā “elastīga ķermeņa” piemērs aprakstā ir raksturota atspere, vai, ja zīmējumā ir attēlota atspere, tad grozījums no “elastīga ķermeņa” uz “atsperi” ir pieļaujams.</p> <p>3) Grozījums kā kļūdas labojums. Ja attiecīgās nozares lietpratējs atzīst, ka pieteikumā ir kļūda, bet no sākotnējā apraksta, pretenzijām vai zīmējumiem ir skaidrs, kas bijis domāts, tad kļūdas labojums ir pieļaujams kā grozījums, kas ir saprotams tieši un viennozīmīgi.</p> <p>Grozījumu ierobežojumi attiecas uz visām pieteikuma daļām, t.i., aprakstu, zīmējumiem un pretenzijām.</p>	PL 36.p.
<p>7.1. Pretenziju grozījumi</p> <p>Fakts, ka izgudrojums, kā tas raksturots pretenzijā un ierobežots ar grozījumiem, ir tikai plašākas izgudrotāja idejas (vispārīgas idejas), kas aprakstīta sākotnēji iesniegtajā aprakstā, precizēts definējums nav pietiekams, lai šādus grozījumus pieļautu. Tikai, ja ar grozījumiem ierobežotā pretenzija ir tieši un viennozīmīgi atvasināma bez papildus izgudrotāja ieceres, tad šādi grozījumi ir pieļaujami. Tādi pat nosacījumi jāievēro gadījumos, ja izgudrojuma pretenzija ir raksturota kā vispārēja izgudrotāja ideja, bet aprakstā ir tikai konkrēti iemiesojumi. Jāpiezīmē, ka šādu pieteikumu, kuros pretenzijā izgudrojums ir aprakstīts vispārinātā veidā, kas bieži ietver arī pazīmes, kas nav tieši un viennozīmīgi saprotamas lietpratējam attiecīgajā jomā, ir daudz. Ja tomēr, apskatot kopumā visus aprakstā un zīmējumos dotos konkrētos iemiesojumus, var konstatēt, ka</p>	

<p>tie tieši un viennozīmīgi atspoguļo pretenzijā izteikto vispārējo izgudrotāja ideju, tad šāda pretenzija ir pieļaujama.</p> <p>Tāda pat pieeja ir, novērtējot grozījumus, kas papildina pretenziju vai svītro no pretenzijas pazīmes. Tomēr, ja sākotnējā aprakstā bija tādi vārdi kā “vislabākajā variantā satur...”, “papildus var pievienot...”, u.tml., rādot, ka vienas vai otras pazīmes pievienošana vai svītrošana ir izvēles lieta, tad, ja grozījumi attiecas uz šīm izvēles pazīmēm, tos uzskata par pieļaujamiem.</p>	
<p>7.2. Markuša tipa formulas grozījumi</p> <p>Ja Markuša tipa formulā (t.i., izgudrojuma pazīmes izteiktas alternatīvā formā) grozījums ir dažu alternatīvo pazīmju svītrošana, tad tie jāizvērtē pēc iepriekšaprakstītās metodikas. Šādi grozījumi ir pieļaujami tikai tad, ja tie ir bijuši skaidri aprakstīti sākotnējā aprakstā vai zīmējumos, vai, ja lietpratējs attiecīgajā jomā tos varētu skaidri un viennozīmīgi izsecināt bez papildu jaunrades.</p> <p>Piemēram, ja ķīmiskais savienojums sākotnēji aprakstīts kā daudzu dažādu alternatīvu kombinācija. Dažreiz tādi grozījumi, kā konkrētu alternatīvu kombinācijas pievienošana formulai to daudzo alternatīvu robežās, kas bijušas aprakstītas sākotnēji, vai konkrētu alternatīvu kombinācijas svītrošana, netiek uzskatīti kā aprakstīti sākotnējā aprakstā vai zīmējumos. Proti, ja aizvietotājiem sākotnēji bija dotas daudzas alternatīvas, bet grozījumu rezultātā katram aizvietotājam paliek tikai viens alternatīvais variants, tad šādi grozījumi nav pieļaujami, ja vien šis vienīgais alternatīvu kombinācijas variants nav bijis aprakstīts sākotnējā aprakstā vai uzzīmēts ķīmiskajā formulā.</p> <p>No otras puses, ja sākotnēji ķīmiskais savienojums bijis aprakstīts ar aizvietotājiem, kam katram dotas vairākas alternatīvas nozīmes, un, ja aprakstā bijušas konkrētu piemēru veidā dotas aizvietotāju konkrētu alternatīvu kombinācijas, tad formulas grozījumi, kas attiecas uz šīm piemēros aprakstītajām konkrētajām kombinācijām, ir pieļaujami.</p>	
<p>7.3. Skaitlisko pazīmju grozījumi</p> <p>Grozījumi, kas attiecas uz skaitlisku pazīmju pievienošanu, nav pieļaujami, ja vien šīs skaitliskās pazīmes nav bijušas sākotnējā pieteikumā, vai, ja vien speciālistam attiecīgajā jomā šīs skaitliskās pazīmes nav viennozīmīgi skaidras no sākotnējā apraksta teksta vai zīmējumiem.</p> <p>Piemēram, ja sākotnēji iesniegtajā pieteikumā ir īpaši uzsvērts, ka “vēlams 24–25 °C temperatūrā...”, tad pretenzijā var veikt grozījumu, ieviešot šo temperatūras intervālu. Taču, ja sākotnējā aprakstā konkrētajos piemēros ir viens izgudrojuma izpildīšanas piemērs pie 24 °C, bet cits – pie 25 °C temperatūras, tad grozījums “24–25 °C temperatūrā...” nav pieļaujams automātiski, bet jāvērtē, vai no sākotnējā apraksta un konkrēto piemēru teksta viennozīmīgi un skaidri izriet, ka minētās temperatūras vērtības ir intervāla robežas.</p>	
<p>7.4. Disklamācija jeb pazīmju izslēgšana</p> <p>Disklamācija nozīmē tādus grozījumus, kuros ir īpaši uzsvērtas kādas pazīmes neatrašanās aizsardzības apjomā. Šāda veida grozījumus nevar vērtēt tāpat kā grozījumus par pazīmju pievienošanu, jo bieži vien tie ir vienīgā iespēja izvairīties no izgudrojuma neatbilstības novitātes kritērijam.</p> <p>Šādai specifiskai grozījumu novērtēšanai ir šādi iemesli:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) disklamācija, kas ļauj izvairīties no iekļaušanas zināmajā tehnikas līmenī, ir tikai neliels grozījums, kas nemaina izgudrojuma būtību kopumā, un (2) šāda disklamācija, ja citādi izgudrojums atbilst izgudrojuma līmeņa kritērijam, ļauj nodrošināt izgudrojumam patentaizsardzību. 	

<p>Piemērs: Sākotnējā pretenzijā bija pazīme “alkilgrupa”, bet tāds disklamācijas grozījums kā “alkilgrupa, izņemot etilgrupu” (jo etilgrupa bija zināma no tehnikas līmeņa) tikai precizē šo pazīmi, neieviešot tajā neskaidrību.</p>	
<p>7.5. Izgudrojuma objekta vai efekta grozījumi</p> <p>Izgudrojuma objekta (priekšmeta) vai efekta (uzdevuma, kuru atrisina dotais izgudrojums) grozījumi ir pieļaujami tikai tādā mērā, cik lietpratējam attiecīgajā nozarē šie grozījumi ļauj tieši un viennozīmīgi saprast, ka tie attiecas uz to pašu izgudrojuma objektu un tā atrisināto uzdevumu, kas bija sākotnēji iesniegtajā pieteikumā. Ja grozījumi rada neviennozīmību vai neļauj lietpratējam tieši bez papildu jaunrades šos grozījumus identificēt ar sākotnēji iesniegto, tad šādi grozījumi nav pieļaujami.</p> <p>Gadījumos, kad grozījumi ir kā jaunu ziņu pievienošana vai esošo maiņa, tad šie grozījumi jāvērtē šādi: grozījumi ir pieļaujami, ja</p> <ul style="list-style-type: none"> - grozītais efekts ir tieši un viennozīmīgi izsecināms no sākotnēji iesniegtā izgudrojuma objekta; - grozītais izgudrojuma objekts ir tieši un viennozīmīgi sasaistāms ar sākotnēji aprakstīto efektu, - ir atļauti tādi grozījumi, kur grozītais efekts sākotnēji bijis aprakstīts tikai kādā konkrētā izgudrojuma izpildes piemērā, un, ja šis konkrētais piemērs grozījumu rezultātā kļūst par visu izgudrojumu; - ja sākotnēji ir bijusi aprakstīta tikai darbība vai funkcija, kas saistīta ar izgudrojuma struktūru, un, ja objekts, kas veic šādu funkciju un tā darbības efekts ir tieši un viennozīmīgi izsecināms no šīs aprakstītās darbības vai funkcijas, tad šāda objekta vai tā efekta pievienošana pieteikumam ir pieļaujama. <p>Tomēr, ja sākotnējā pieteikumā aprakstītā darbība vai funkcija neļauj skaidri un viennozīmīgi secināt, ka grozījumos iesniegtā izgudrojuma struktūra ir tā, kas veic vai kurai piemīt šī sākotnēji aprakstītā funkcija, tad šādi grozījumi, kas paredz izgudrojuma objekta pievienošanu, jāvērtē šādi: proti, vai grozījumam, kas pievieno pieteikumam izgudrojuma objektu, tā ir vienīgā funkcija vai darbība, un vai tas ir skaidrs no sākotnējā izgudrojuma apraksta vai zīmējumiem.</p>	
<p>7.6. Grozījumi izgudrojuma aprakstā</p> <p>Ja grozījumi aprakstā vai zīmējumos lietpratējam attiecīgajā jomā tieši un viennozīmīgi ļauj identificēt to pašu izgudrojuma objektu, kas bijis aprakstīts sākotnējā aprakstā vai zīmējumos, tad šādi grozījumi ir pieļaujami.</p> <p>Grozījumi izgudrojuma aprakstā:</p> <p>(a) konkrētu piemēru pievienošana;</p> <p>Jauni izgudrojuma īstenošanas piemēri nav atļaujami, ja vien lietpratējs attiecīgajā jomā tos nevar tieši un viennozīmīgi izsecināt no sākotnēji iesniegtā pieteikuma apraksta vai zīmējumiem.</p> <p>(b) grozījumi funkcijā vai darbībā;</p> <p>Grozīt izgudrojuma objekta funkciju var tikai tad, ja šāds grozījums lietpratējam attiecīgajā jomā ir tieši un viennozīmīgi saprotams no sākotnēji iesniegtā izgudrojuma apraksta vai zīmējumiem.</p> <p>(c) ķīmisko savienojumu īpašību pievienošana;</p> <p>Lai gan tādas īpašības kā ķīmiskā savienojuma kušanas punkts ir šim savienojumam raksturīga īpašība, tomēr vairumā gadījumu tas neļauj lietpratējam attiecīgajā nozarē tieši un viennozīmīgi identificēt sākotnēji pieteikumā nosaukto vai uzzīmēto vielu. Šādos gadījumos, kad ķīmisko savienojumu īpašību pievienošana neizriet tieši un viennozīmīgi no sākotnēji iesniegtā apraksta un zīmējumiem, šādi grozījumi nav pieļaujami.</p>	

(d) Grozījumi izgudrojuma aprakstā, kas pamatoti uz zīmējumiem.						
7.7. Zināmā tehnikas līmeņa dokumentu pievienošana Vienkārša zināmo informācijas avotu pievienošana, tos tikai nosaucot, netiek uzskatīta par jaunas informācijas pievienošanu, tādēļ ir atļaujama, neatkarīgi no tā, vai šis avots ir tieši un viennozīmīgi saistāms ar sākotnējo pieteikuma saturu. Tomēr, ja grozītais apraksts vai zīmējumi balstās uz šādu jaunu izziņas avotu un maina risināmo problēmu, tad šāda informācijas avota pievienošana nav pieļaujama, ja vien izgudrojuma priekšmets vai efekts, kas šāda grozījuma rezultātā tiek mainīts, nav bijis izsmeļoši, tieši un viennozīmīgi saskatāms sākotnēji iesniegtajā pieteikumā.						
7.8. Grozījumi zīmējumos Grozījumi zīmējumos ir atļauti tikai tad, ja šie grozītie zīmējumi ir bijuši pilnīgi, tieši un viennozīmīgi aprakstīti sākotnēji iesniegtajā izgudrojuma aprakstā vai zīmējumos, vai, ja šie grozījumi lietpratējam attiecīgajā jomā ir tieši un viennozīmīgi izsecināmi no sākotnēji iesniegtā pieteikuma apraksta vai zīmējumiem. Jāatzīmē, ka grozīto zīmējumu paskaidrojumos var būt runa par citu objektu nekā sākotnēji iesniegtā pieteikuma aprakstā vai zīmējumu paskaidrojumos.						
7.9. Citi grozījumi Ja izgudrojuma aprakstā vai zīmējumos viena un tā pati lieta ir nosaukta vai raksturota dažādi, tad ir atļauti tādi grozījumi, kas speciālistam attiecīgajā jomā ļauj tieši un viennozīmīgi saprast, kurš no sākotnējiem variantiem ir bijis pareizais, bet kurš kļūdains.						
7.10. Grozījumi izgudrojuma aprakstā, kuri balstās uz dokumentu citātiem Ja izgudrojuma aprakstā ir citēts kāds dokuments, bet tā saturs nav izklāstīts, tad, ja lietpratējam attiecīgajā jomā nav tieši un viennozīmīgi saprotams, kas šajā dokumentā ir teikts, tāda dokumenta satura izklāsts kā grozījums pieteikumā nav pieļaujams un tiek uzskatīts par pieteikuma apjoma paplašināšanu.						
8. Termiņi						
Pasākums	Termiņš	Pagarināšana (PL 44)	Lietvedības turpināšana (PL 45)	Atjaunošana (PL 46)	Tiesiskās sekas	Pasākums
Tulkojuma iesniegšana (PL 28.5)	3 mēneši no pieteikuma iesniegšanas		iespējama		Pieteikumu uzskata par atsauktu	Tulkojuma iesniegšana (PL 28.5)
Maksa par pieteikumu (PL 28.6)	1 mēnesis no pieteikuma iesniegšanas				Pieteikumu uzskata par neiesniegtu	Maksa par pieteikumu (PL 28.6)
Maksa par pretenzijām (PL 28.6 ¹)	1 mēnesis no pieteikuma iesniegšanas + 1 mēnesis	iespējama	iespējama	iespējama	Neapmaksātās pretenzijas uzskata par neiesniegtām	Maksa par pretenzijām (PL 28.6 ¹)
Prioritātes pieprasīšana (PL 29.3)	16 mēneši no agrākā prioritātes datuma				Prioritāte tiek atteikta	Prioritātes pieprasīšana (PL 29.3)
Prioritātes dokumenta iesniegšana (PL 29.3)	16 mēneši no agrākā prioritātes datuma					Prioritātes dokumenta iesniegšana (PL 29.3)
Trūkstošo izgudrojuma apraksta un zīmējumu iesniegšana (PL 33.3)	2 mēneši no paziņojuma par trūkumu				Pieteikuma datuma maiņa, ja trūkstošās daļas iesniedz un tās netiek 1 mēneša laikā atsauktas (PL 33.4) Ja neiesniedz, trūkstošās daļas tiek	Trūkstošo izgudrojuma apraksta un zīmējumu iesniegšana (PL 33.3)

					uzskatītas par neesošām (PL 33.6)	
Pieteikuma atsaukšana (PL 35.1)	16 mēneši no prioritātes datuma				Pieteikums netiek publiskots	Pieteikuma atsaukšana (PL 35.1)
Izgudrotāja nepubliskošana (PL 14. 2))					Izgudrotāja vārds netiek publiskots	Izgudrotāja nepubliskošana (PL 14. 2))
Grozījumu veikšana izgudrojuma aprakstā, pretenzijās vai zīmējumos pēc pieteicēja iniciatīvas (PL 36.1)	1 reizi līdz datumam, kad tiek veikta samaksa par patenta piešķiršanu	iespējama	iespējama	iespējama		Grozījumu veikšana izgudrojuma aprakstā, pretenzijās vai zīmējumos pēc pieteicēja iniciatīvas (PL 36.1)
Grozījumu veikšana izgudrojuma aprakstā, pretenzijās vai zīmējumos pēc Patentu valdes pieprasījuma (PL 37.3)	3 mēneši no pieprasījuma nosūtīšanas	iespējama	iespējama	iespējama	Pieprasījumi var būt vairākkārtīgi	Grozījumu veikšana izgudrojuma aprakstā, pretenzijās vai zīmējumos pēc Patentu valdes pieprasījuma (PL 37.3)
Iesniegums par nodalītā pieteikuma iesniegšanu (PL 36.2)	līdz datumam, kad tiek publicēts paziņojums par pamatpatenta piešķiršanu					Iesniegums par nodalītā pieteikuma iesniegšanu (PL 36.2)
Nodalītā pieteikuma dokumentu iesniegšana un maksu veikšana (PL 36.2)	3 mēneši pēc iesnieguma iesniegšanas par nodalīto pieteikumu			iespējama	Neizpildes gadījuma uzskata par atsauktu	Nodalītā pieteikuma dokumentu iesniegšana un maksu veikšana (PL 36.2)
Maksājums par patenta piešķiršanu un publicēšanu (PL 38.1)	3 mēneši no paziņojuma par patenta piešķiršanu nosūtīšanas	iespējama	iespējama	iespējama	Neizpildes gadījumā pieteikumu noraida (PL 38.5)	Maksājums par patenta piešķiršanu un publicēšanu (PL 38.1)
Maksājums par patenta uzturēšanu spēkā (PL 43)	katru gadu līdz pieteikuma datuma gadadienas mēneša beigām				Neizpildes gadījumā patents tiek atzīts par spēkā neesošu (PL 55.1.2)	Maksājums par patenta uzturēšanu spēkā (PL 43)
Maksājums par patenta uzturēšanu spēkā ar papildmaksu (PL 43.2)	6 mēneši no PL 43.1 noteiktā termiņa			iespējama	Neizpildes gadījumā patents tiek atzīts par spēkā neesošu (PL 55.1.2)	Maksājums par patenta uzturēšanu spēkā ar papildmaksu (PL 43.2)
Apelācijas iesniegšana (PL 39)	3 mēneši no nelabvēlīgā lēmuma nosūtīšanas, skatīt RīPL			iespējama?	Patentu valdes lēmums stājas spēkā	Apelācijas iesniegšana (PL 39)

iesnieguma iesniegšana par termiņa pagarināšanu atbildes sniegšanai (PL 44)	pirms attiecīgā termiņa iestāšanās		iespējama	iespējama	Neizpildes gadījumā iestājas sekas kā par attiecīgā termiņa nokavējumu	iesnieguma iesniegšana par termiņa pagarināšanu atbildes sniegšanai (PL 44)
iesnieguma iesniegšana par lietvedības turpināšanu (PL 45)	2 mēneši no paziņojuma par termiņa neievērošanu vai tiesību zaudēšanu				Neizpildes gadījumā uzskata iesniegumu par atsauktu	iesnieguma iesniegšana par lietvedības turpināšanu (PL 45)
iesnieguma iesniegšana par tiesību atjaunošanu (PL 46.2)	2 mēneši no dienas, kad novērst iemesls termiņa neievērošanai, bet ne vēlāk kā 1 gads pēc noteiktā termiņa				Neizpildes gadījumā pieteikuma vai patenta tiesiskais statuss nemainās	iesnieguma iesniegšana par tiesību atjaunošanu (PL 46.2)
iesniegums par patenta ierobežošanu (PL 58.1.2)	patenta spēkā esamības laikā					iesniegums par patenta ierobežošanu (PL 58.1.2)
iesnieguma un pretenziju tulkojuma iesniegšana un samaksas veikšanas Eiropas patenta apstiprināšanai (PL 71.2)	3 mēneši no paziņojuma par patenta piešķiršanu publikācijas Eiropas patenta iestādes izdevumā			iespējama	Neizpildes gadījumā Eiropas patents Latvijā nav spēkā no pieteikuma datuma	iesnieguma un pretenziju tulkojuma iesniegšana un samaksas veikšanas Eiropas patenta apstiprināšanai (PL 71.2)
Eiropas patenta pieteikuma konversija (PL 74)	3 mēneši no datuma, kad Eiropas patents tiek uzskatīts par atsauktu vai neiesniegtu tulkojuma trūkuma dēļ				Neizpildes gadījumā pieteikums Latvijā nav spēkā	Eiropas patenta pieteikuma konversija (PL 74)

III Procedūras pēc patentēšanas

1. Patenta pirmstermiņa atzīšana par spēkā neesošu

Patenta īpašnieks jebkurā laikā var paziņot par patenta darbības pārtraukšanu, iesniedzot attiecīgu paziņojumu, vai arī patents tiek atzīts par spēkā neesošu, ja nav samaksāta ikgadējā patenta spēkā uzturēšanas maksa. Saskaņā ar PL 56.p. nosacījumiem patentu var atzīt par spēkā neesošu arī tiesa. Ziņas par patenta pirmstermiņa atzīšanu par spēkā neesošu PV publicē oficiālajā vēstnesī.

PL 55.p.

2. Patenta ierobežošana

Patenta ierobežošanas procedūra paredz iespēju patenta īpašniekam ierobežot patenta aizsardzības apjomu, grozot pretenzijas, vai arī tas tiek ierobežots saskaņā ar tiesas spriedumu (PL 58.p.1(1)). Iesniegumu par patenta ierobežošanu var iesniegt jebkurā laikā pēc patenta piešķiršanas. PV, veicot ekspertīzi, parbauda, vai iesniegtie grozījumi atbilst PL 36.p. pirmajai daļai – nemaina izgudrojuma būtību un nepaplašina pretenziju apjomu.

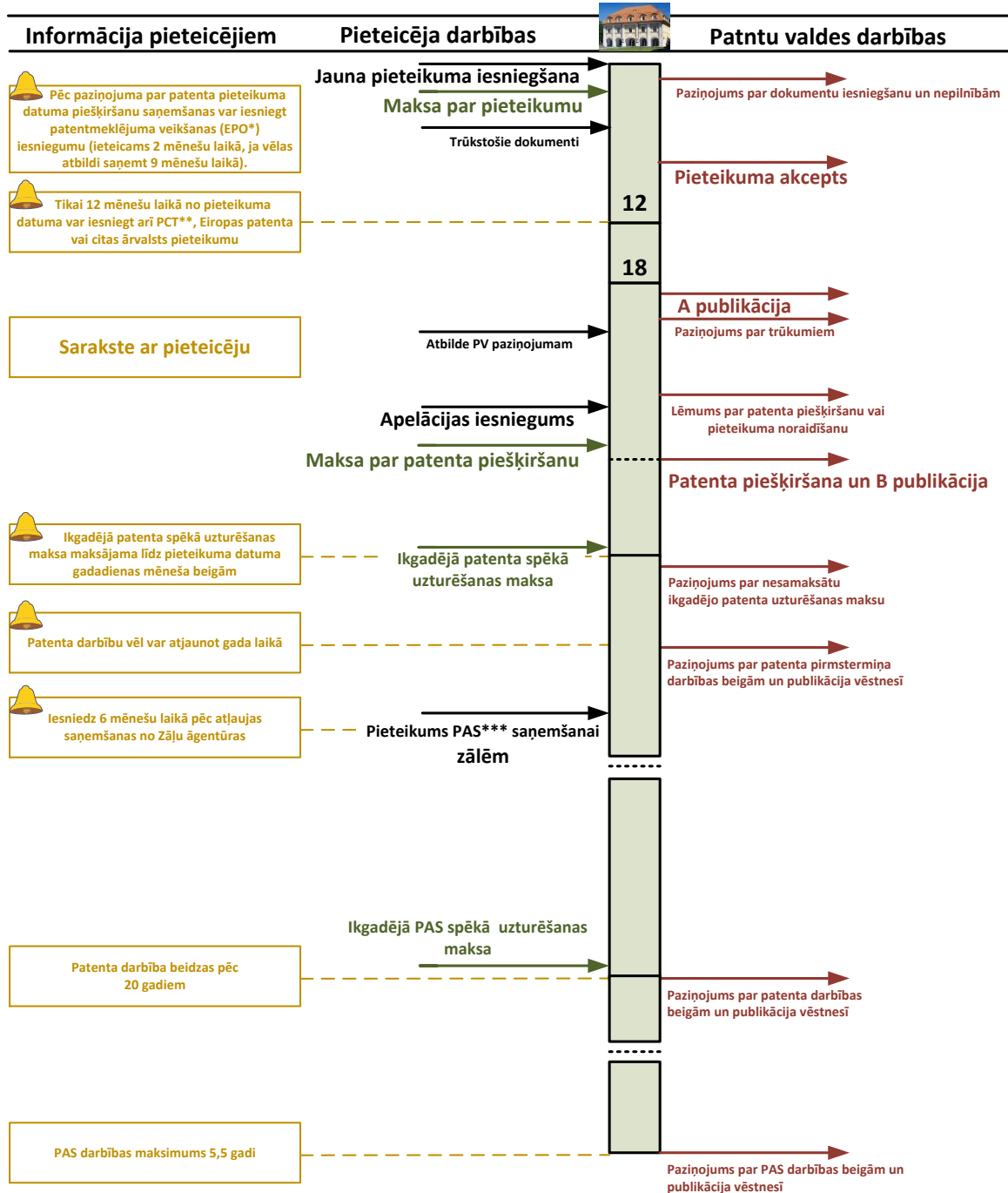
PL 58.p.

<p>Atkarīgo pretenziju ierobežošana, neskarot neatkarīgās pretenzijas, ir pieņemama, bet neierobežoti grozījumi aprakstā vai neskaidru apgalvojumu izteiksmes uzlabojumi vai redakcionālas izmaiņas nav pieņemami.</p> <p>Kad ierobežotais teksts ir saskaņots ar patenta īpašnieku, PV to publicē oficiālajā vēstnesī.</p>	
<p>3. Patenta īpašnieka, nosaukuma vai adreses maiņa, licences līguma reģistrācija</p>	
<p>3.1. Īpašnieka maiņa</p> <p>PL 51. pants nosaka vispārējos principus, kā notiek tiesību nodošana, bet PN XIV nodaļā ir aprakstīts, kādi dokumenti šajā gadījumā ir iesniedzami. Pierādot īpašnieka maiņas faktu, ir pieņemami jebkuri rakstveida dokumenti, to oriģināli nav nepieciešami. Iesniegumu uzskata par neiesniegtu līdz brīdim, kamēr nav samaksāta maksa par īpašnieka maiņu. Ja iesniegtie dokumenti neatbilst PN prasībām, PV informē īpašnieku par trūkumiem un nosaka termiņu atbildes sniegšanai. Ja visi dokumenti atbilst PN prasībām, PV ieraksta izmaiņas reģistrā, sagatavo paziņojumu īpašniekam un publikāciju PV oficiālajam vēstnesim, kuru publicē tuvākajā iespējamajā numurā. Reģistrā veikto ierakstu par īpašnieka maiņu atsaukt vairs nevar.</p>	
<p>3.2. Nosaukuma un adreses maiņa</p> <p>Ja tiek prasīta tikai patenta īpašnieka nosaukuma vai adreses maiņa, kas neskar īpašnieka juridisko statusu, tad tiek piemēroti PN XV nodaļas noteikumi. Iesniegumu uzskata par neiesniegtu līdz brīdim, kamēr nav samaksāta maksa par grozījumiem. Ja visi dokumenti atbilst PN prasībām, PV ieraksta izmaiņas reģistrā, sagatavo paziņojumu īpašniekam un publikāciju PV oficiālajam vēstnesim, kuru publicē tuvākajā iespējamajā numurā.</p>	
<p>3.3. Licences reģistrācija</p> <p>Licences līgumu veidi ir noteikti PL 52., 53. un 54. pantā. PN XVII nodaļa nosaka nosacījumus licences līguma reģistrācijai un dokumentus, kas jāiesniedz, lai licenci reģistrētu. Iesniegumu uzskata par neiesniegtu līdz brīdim, kamēr nav samaksāta maksa par licences līguma reģistrāciju. Ja visi dokumenti atbilst PN prasībām, PV izdara atzīmi par licences līguma reģistrā, sagatavo paziņojumu īpašniekam un publikāciju PV oficiālajam vēstnesim, kuru publicē tuvākajā iespējamajā numurā. Reģistrētā licence var tikt atcelta pēc īpašnieka pieprasījuma, ja tiek iesniegti nepieciešamie dokumenti, kas norāda, ka līgums ir zaudējis spēku. Ja samaksāta maksa par grozījumu veikšanu, tiek veikts attiecīgais ieraksts reģistrā, nosūtīts paziņojums īpašniekam un sagatavota publikācija PV oficiālajā vēstnesī.</p>	
<p>4. Patenta darbības izbeigšanās</p> <p>Ja patenta īpašnieks ir maksājis ikgadējās uzturēšanas maksas, patenta darbība beidzas pēc 20 gadiem. PV par patenta darbības izbeigšanos paziņo PV oficiālajā vēstnesī.</p>	
<p>5. Maksājumi</p> <p>Maksājumus par darbībām Patentu valdē nosaka MK noteikumi. Maksāt par darbībām drīkst jebkura persona. Maksājumu pieņemšanu un veikšanas kārtību nosaka PV iekšējie noteikumi.</p>	

IV daļa: Pielikumi

Pielikums 1: Patentēšanas un patenta uzturēšanas process

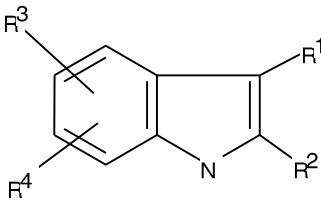
Patentēšanas un patenta uzturēšanas process

*EPO – Eiropas Patentu iestāde

**PCT – Patentu kooperācijas līgumu

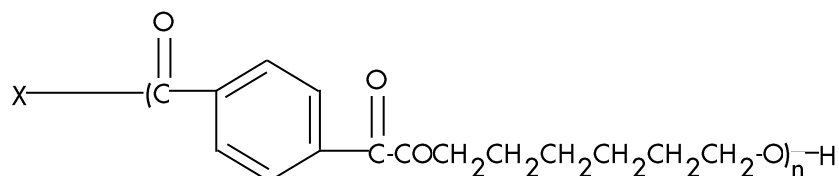
***PAS – Papildu aizsardzības sertifikāts

Pielikums 2
Izgdrojuma vienotības kritērija vērtēšanas piemēri
<p>1. piemērs</p> <p>1. pretenzija: Ķīmiskā savienojuma <i>X</i> iegūšanas paņēmieni. 2. pretenzija: Ķīmiskais savienojums <i>X</i>. 3. pretenzija: Ķīmiskā savienojuma <i>X</i> izmantošana par insekticīdu.</p> <p>Vienotība starp 1.,2. un 3. pretenziju pastāv. Kopējā īpašā tehniskā pazīme ir ķīmiskais savienojums <i>X</i>.</p>
<p>2. piemērs</p> <p>1. pretenzija: Ražošanas paņēmieni, kas sastāv no <i>darbībām A un B</i>. 2. pretenzija: Iekārta, kas speciāli konstruēta <i>darbības A</i> veikšanai. 3. pretenzija: Iekārta, kas speciāli konstruēta <i>darbības B</i> veikšanai.</p> <p>Vienotība pastāv starp 1. un 2. pretenziju vai starp 1. un 3. pretenziju. Nav vienotības starp 2. un 3. pretenziju, jo tām nav kopējas īpašās tehniskās pazīmes.</p>
<p>3. piemērs</p> <p>1. pretenzija: Raidītājs, kas apgādāts ar videosignālu <i>laika ass izvērseju</i>. 2. pretenzija: Uztvērējs, kas apgādāts ar uztverto videosignālu <i>laika ass saspiedēju</i>. 3. pretenzija: Videosignālu raidīšanas iekārta, kas sastāv no raidītāja, kas apgādāts ar videosignālu <i>laika ass izvērseju</i>, un uztvērēja, kas apgādāts ar videosignālu <i>laika ass saspiedēju</i>.</p> <p>Īpašās tehniskās pazīmes ir - 1. pretenzijā <i>laika ass izvērsejs</i>, bet 2.pretenzijā - <i>laika ass saspiedējs</i>, kas ir savstarpēji atbilstošas tehniskas pazīmes. Izgdrojuma vienotība pastāv starp 1. un 2. pretenziju. 3. pretenzija satur abu pirmo pretenziju specifiskās pazīmes, tādēļ arī starp to un abām pirmajām pretenzijām ir izgdrojuma vienotība. Pieteikumā varētu 3. pretenzijas arī nebūt.</p>
<p>4. piemērs</p> <p>1. pretenzija: Konveijera sikсна ar <i>pazīmi A</i>. 2. pretenzija: Konveijera sikсна ar <i>pazīmi B</i>. 3. pretenzija: Konveijera sikсна ar <i>pazīmēm A+B</i>.</p> <p>Viena īpašā tehniskā pazīme ir pazīme <i>A</i>, bet otra īpašā tehniskā pazīme ir pazīme <i>B</i>. Tādēļ izgdrojuma vienotība ir starp 1. un 3.pretenziju vai starp 2. un 3. pretenziju, bet vienotības nav starp 1. un 2. pretenziju, ja vien īpašās tehniskās pazīmes <i>A</i> un <i>B</i> nav komplementāras vai vienlīdzīgas un neatrisina vienu tehnisko problēmu.</p>
<p>5. piemērs - vispārējā struktūra</p> <p>1. pretenzija: Savienojums ar vispārējo formulu:</p>

kur R^1 ir izvēlēts no grupas: fenilgrupa, piridilgrupa, tiazolilgrupa, triazinilgrupa, alkiltiogrupa, alkoksigrupa un metilgrupa; $R^2 - R^4$ ir metilgrupa, benzil- vai fenilgrupa, turklāt minētie savienojumi ir izmantojami kā zāļu vielas asins skābekļa apgādes uzlabošanai.

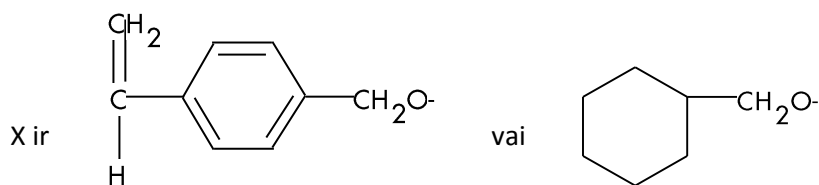
Šajā gadījumā *indola cikls* ir nozīmīgs struktūras elements, kuru satur visi alternatīvie savienojumi. Tā kā tiek pieņemts, ka visiem savienojumiem piemīt tā pati farmaceutiskā iedarbība, tad vienotība starp alternatīvajiem savienojumiem pastāv.

6. piemērs - kopēja vispārējā formula

(poliheksametilēntereftalāts)

$$100 \geq n \geq 50$$

(1)

(2)

Savienojumam, kurš iegūts, esterificējot zināmas vielas poliheksametilēntereftalāta gala COOH grupu ar grupu (2), piemīt termorezistence, jo tam ir mazāks brīvo COOH grupu skaits, kuras izraisa termosabrukšanu. No otras puses, savienojums, kas iegūts, esterificējot zināmā poliheksametilēntereftalāta gala COOH grupu ar vinila savienojuma atlikumu (1), kalpo par izejvielu polimēra plastificēšanai, kad tas tiek sajaukts ar nepiesātinātu monomēru un pēc tam sacietināts.

Visiem minētajā pretenzijā aprakstītajiem esteriem nepiemīt šī īpašība vai aktivitāte. Piemēram, vielai, kas iegūta esterificējot ar "CH₂=CH" vinilsavienojumu, nepiemīt termorezistentas īpašības. Tādēļ augšminētās alternatīvas nav aprakstāmas vienā pieteikumā, jo tam nav izgudrojuma vienotības.

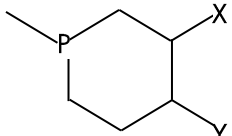
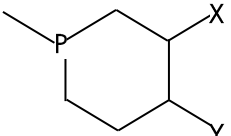
Pielikums 3

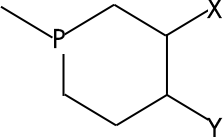
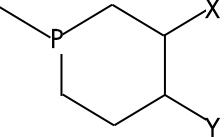
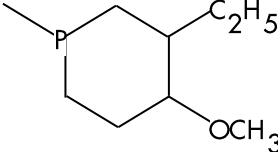
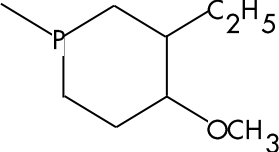
Piemēri grozījumiem patenta pieteikumā

1. piemērs vispārīgas idejas konkretizācija

Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums	Izgudrojuma nosaukums
Grozāms slēdzis
Pretenzijas	Pretenzijas

<p>Grozāms slēdzis, kas sastāv no kontaktplāksnes 8, kurai nekustīgi piestiprinātas kontaktpailes 9a-9d un grozāmi piestiprināts pārslēgs 12, ko veido <u>elektrovadoša materiāla plāksne 14</u> ar daudziem caurumiem 15, kas pārslēgu grozot nonāk kontaktā ar minētajām spailēm 9a-9d, izolējošas plāksnes 13, kurai ir izolējošā materiāla izciļņi 16, kas izvirzās pa caurumiem 15, saskaroties ar elektrovadošo plāksni 14.</p>	<p>...veido "<u>vara plāksne 14</u>" ar daudziem caurumiem...</p>
<p>Izgdrojuma apraksts</p>	<p>Izgdrojuma apraksts</p>
<p>Kontaktpailes 9 ir izgatavotas no elastīga materiāla un nekustīgi piestiprinātas ar kniedēm 10 pie kontaktplāksnes 8 gala, kas izgatavots no elektroizolējoša materiāla, piemēram, no sintētiskiem sveķiem. Grozāmais pārslēgs 12 pievienots pie grozāmas ass 11, kas iestiprināta kontaktplāksnes vidū. Pārslēgs 12 ir izveidots, piestiprinot <u>elektrovadoša materiāla plāksni 14</u> pie izolējošā materiāla plāksnes 13 virsmas. <u>Elektrovadošajai plāksnei 14</u> ir daudz caurumu 15, kas pārslēgu grozot nonāk kontaktā ar spailēm 9a-9d. Pa caurumiem 15 uz augšu izvirzās izciļņi 16, kas ir no tā paša materiāla kā elektroizolējošā plāksne 13 un kuru izmērs ir līdzīgs caurumu 15 izmēram.</p>	<p>... piestiprinot <u>vara plāksni 14</u> pie izolējošā materiāla plāksnes 13 virsmas. <u>Vara plāksnei 14</u> ir daudz caurumu 15...</p>
<p>Secinājums: Grozījums paplašina izgudrojuma apjomu.</p> <p>Izskaidrojums: Ir vispārinājama prakse, ka par elektrovadošu materiālu izmanto varu. Tomēr "vara plāksne" nav pieminēta nevienā sākotnējā pieteikuma būtisko materiālu daļā (ne aprakstā, ne pretenzijās, ne zīmējumos). Turklāt, ne tikai "vara plāksne", bet arī alumīnija plāksne, sudraba folijas plāksne u.c. var būt par sākotnējā pieteikumā minēto "elektrovadoša materiāla plāksni". Nekāda sākotnējā pieteikumā esošā informācija neliek viennozīmīgi domāt, ka tā var būt tikai "vara plāksne". Tādēļ ar "vara plāksni" nevar tieši un viennozīmīgi aizstāt "elektrovadoša materiāla plāksni".</p>	

2. piemērs: Konkrētas idejas vispārinājums	
Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums:	Izgudrojuma nosaukums:
Kombaina ritošās daļas kustību kontroles ierīce
Pretenzijas: Kustību kontroles ierīce kombainam ar kāpurķēžu ritošo daļu kombaina korpusa labajā un kreisajā sānā ir raksturīga ar to, ka <u>ellas spiediena cilindru</u> pāra, kuri darbojas atsevišķi, viens gals ir piestiprināts pie katra (labā un kreisā) ritošās daļas elementa, bet <u>eļļas spiediena cilindru</u> pāra otrs gals ir piestiprināts pie kombaina korpusa.	Pretenzijas: Kustību kontroles ierīce kombainam ar kāpurķēžu ritošo daļu kombaina korpusa labajā un kreisajā sānā ir raksturīga ar to, ka <u>plūstošas vielas spiediena cilindru</u> pāra, kuri darbojas atsevišķi, viens gals ir piestiprināts pie katra (labā un kreisā) ritošās daļas elementa, bet <u>plūstošas vielas spiediena cilindru</u> pāra otrs gals ir piestiprināts pie kombaina korpusa.
Izgudrojuma apraksts	Izgudrojuma apraksts
Kontroles ierīce ļauj pasargāt kombainu no apgāšanās, kad tas pārvietojas pa nelīdzenu virsmu.
3. piemērs: Markuša tipa formula	
Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums	Izgudrojuma nosaukums
Fosfāna atvasinājumi
Pretenzijas:	Pretenzijas:
Ķīmiskais savienojums ar vispārējo formulu	Ķīmiskais savienojums ar vispārējo formulu
	
kurā X ir <u>akil-</u> , alkenil-, amino-, aralkil, cikloalkilgrupa vai halogēns; Y ir <u>akil-</u> , <u>fenil-</u> vai alkoksigrupa.	kurā X ir <u>alkilgrupa</u> un Y ir <u>fenilgrupa</u> .
Secinājums: Grozījums paplašina sākotnējā izgudrojuma apjomu.	
Izskaidrojums: Grozītajā formulā ir aprakstīts tikai viens vienīgs savienojuma variants. Sākotnējā aprakstā bija aprakstītas tās aizvietotājgrupas, kas grozījumos kā vienīgās iekļautas pretenzijās, taču sākotnējā aprakstā konkrētajos izgudrojuma veikšanas piemēros nebija šī varianta, kurā vienlaikus kopā būtu aprakstītas abas konkrētās aizvietotājgrupas. Tādēļ tieši šo aizvietotāju kombināciju nevar viennozīmīgi atvasināt no sākotnējā apraksta.	
4. piemērs: Markuša tipa formula	
Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums: Fosfāna atvasinājumi
Pretenzijas:	Pretenzijas:
Ķīmiskais savienojums ar vispārējo formulu:	Ķīmiskais savienojums ar vispārējo formulu:

	
<p>kur X nozīmē <u>alkil-, alkenil-, aralkilgrupu, halogēnu vai cikloalkilgrupu;</u> Y nozīmē <u>alkil-, fenil- vai alkoksigrupu.</u></p>	<p>kur X nozīmē <u>alkilgrupu,</u> Y nozīmē <u>alkoksigrupu.</u></p>
<p>Konkrētie piemēri aprakstā:</p>	
	
<p>Secinājums: Grozījums nepaplašina sākotnējo izgudrojuma apjomu.</p> <p>Izskaidrojums. Grozījums attiecas uz vienu konkrētu savienojumu, kas tieši tādā veidā (tieši šī aizvietotāju kombinācija) ir bijis aprakstīts sākotnējā apraksta konkrētajos izgudrojuma izpildes piemēros. Tādēļ šāds grozījums ir pieļaujams, jo tas ir tieši un viennozīmīgi izsecināms no sākotnējā teksta.</p>	
<p>5. piemērs: Skaitliski ierobežojumi</p>	
<p>Sākotnējais pieteikums</p>	<p>Grozījumi</p>
<p>Izgudrojuma nosaukums: Stabilizēta rezorcīna kompozīcija</p>	
<p>Pretenzijas:</p> <p>Stabilizēta rezorcīna kompozīcija, ko iegūst pievienojot <u>0,001 - 2%</u> pienskābes (pēc svara) rezorcīna kompozīcijai, kas satur māla minerālus.</p>	<p>Pretenzijas:</p> <p>Stabilizēta rezorcīna kompozīcija, ko iegūst pievienojot <u>0,1 - 1%</u> pienskābes (pēc svara) rezorcīna kompozīcijai, kas satur māla minerālus.</p>
<p>Piemēri izgudrojuma aprakstā:</p>	
<p>Vēlams pienskābi pievienot 0,05 - 2% daudzumā pēc svara.</p>	
<p>(Konkrēti piemēri ar vērtībām 0,1% vai 1% nav aprakstīti.)</p>	
<p>Secinājums: grozījumi paplašina sākotnējo pretenziju apjomu.</p> <p>Izskaidrojums: Sākotnējā aprakstā nebija aprakstīti gadījumi ar pienskābes vērtībām 0,1% un 1%. Tādēļ uzskata, ka aprakstā nav norādes uz to, ka svaru var ierobežot tikai uz intervālu 0,1-1%. Šī iemesla dēļ intervāla ierobežojums uz 0,1-1% nevar tikt tieši un viennozīmīgi izsecināms no sākotnējā apraksta.</p>	
<p>6. piemērs: Skaitliski ierobežojumi</p>	
<p>Sākotnējais pieteikums</p>	<p>Grozījumi</p>
<p>Izgudrojuma nosaukums: Mikropūslītis</p>	
<p>Pretenzijas:</p>	<p>Pretenzijas:</p>

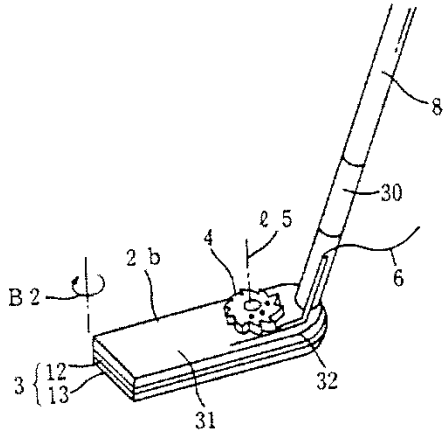
Stikla mikropūslietis...ar būtībā vienmērīgu diametru <u>200-10000 mikroni</u> un būtībā vienmērīgu sienīņu biezumu <u>0,1-1000 mikroni</u> .	Stikla mikropūslietis...ar būtībā vienmērīgu diametru <u>500-6000 mikroni</u> un būtībā vienmērīgu sienīņu biezumu <u>0,5-400 mikroni</u> .
Izgudrojuma izklāsts aprakstā: Stikla pūslietiem var būt dažādi diametri un sienīņu biezumi atkarībā no mērķa, kādam tos lieto. Pūslietu diametrs variē no 200 līdz 10000 mikroniem, <u>vēlamākais diametrs ir 500-6000 mikroni</u> , bet sienīņu biezums var būt no 0,1 līdz 1000 mikroniem, <u>vislabāk 0,5-400 mikroni</u> .	
Secinājums: Grozījumi nepaplašina izgudrojuma apjomu.	
Izskaidrojums: Grozījumi ierobežo mikropūslietu diametru un sienīņu biezumu līdz robežlielumiem, kas sākotnējā aprakstā jau ir doti kā visvēlamākie. Tādēļ grozījumi ir pieļaujami.	
7. piemērs: Grozījumi kā disklamācija no pretenzijām	
Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums: Fotojutīga litogrāfijas plate	
Pretenzijas: Fotojutīga litogrāfijas plate, kurai ir fotojutīgs slānis, kuru veido daļēji pārziepots polivinilacetāts ar pārziepošanas pakāpi 60-80% no molārā daudzuma un fotopolimerizējams monomērs, kuram ir viena vai vairākas etilēna nepiesātinātās saites, kas uzklāta uz alumīnija plates ar iespēju to pārziepot atšķiras ar to, ka fotojutīgais slānis satur 1-100% <u>slāpekli saturošu heterociklisku karbonskābi</u> attiecībā pret daļēji pārziepoto polivinilacetātu.	Pretenzijas: Fotojutīga litogrāfijas plate, kurai ir fotojutīgs slānis, kuru veido daļēji pārziepots polivinilacetāts ar pārziepošanas pakāpi 60-80% no molārā daudzuma un fotopolimerizējams monomērs, kuram ir viena vai vairākas etilēna nepiesātinātās saites, kas uzklāta uz alumīnija plates ar iespēju to pārziepot atšķiras ar to, ka fotojutīgais slānis satur 1-100% <u>slāpekli saturošu heterociklisku karbonskābi (izņemot nikotīnskābi)</u> attiecībā pret daļēji pārziepoto polivinilacetātu.
Izgudrojuma izklāsts aprakstā: Slāpekli saturoša heterocikliska karbonskābe var būt pikrīnskābe, nikotīnskābe, izonikotīnskābe u.c.	Izgudrojuma izklāsts aprakstā: Slāpekli saturoša heterocikliska karbonskābe var būt pikrīnskābe, izonikotīnskābe u.c.
(ekspertīze kā pretstatījumu bija atradusi literatūras avotu, kur kā slāpekli saturoša heterocikliska karbonskābe bija minēta nikotīnskābe).	
Secinājums: Grozījumi nepaplašina sākotnējo izgudrojuma apjomu.	
Izskaidrojums: Tā kā grozītā formula izslēdz tikai to pazīmi, kas tika pretstatīta agrākajos literatūras avotos, bet, kas sākotnēji bija pieminēta izgudrojuma aprakstā, tad šāds grozījums ir pieļaujams kā izņēmuma gadījums, lai gan tas neizriet viennozīmīgi un tieši no sākotnējā izgudrojuma apraksta.	
8. piemērs: Grozījumi izgudrojuma objekta efektā (pielietojumā, funkcijās)	

Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums: Automašīnas loga stikls ar antenu	
Pretenzijas: Automašīnas loga stikls ar antenu, kas atšķiras ar to, ka caurspīdīgs elektrību vadošs slānis, kas darbojas kā antena, sedz būtība visu loga virsmu un elektrību vadošais slānis ir savienots ar automašīnas audioierīci un ar barošanas avotu caur antenas pastiprinātāju.	Pretenzijas:.....
Izgudrojuma detalizēts apraksts.....Kā redzams no iepriekšminētā caurspīdīgais elektrību vadošais slānis <u>šajā gadījumā darbojas kā antena un kā sildītājs.</u>	Izgudrojuma detalizēts apraksts.....Kā redzams no iepriekšminētā caurspīdīgais elektrību vadošais slānis <u>šajā gadījumā darbojas kā antena, sildītājs un termoizolators.</u>
Secinājums: Grozījumi paplašina sākotnējo pieteikuma apjomu.	
<u>Izskaidrojums:</u> Grozījumos pievienots fakts, ka caurspīdīgajam elektrību vadošajam slānim papildus piemīt termoizolācijas īpašības. Kaut gan tas ir vispārzināms fakts, ka caurspīdīgajam elektrību vadošajam slānim piemīt termoizolējošas īpašības, tomēr šķiet, ka šī īpašība nav izsecināma tieši un viennozīmīgi no sākotnējā apraksta, tādēļ, ka ne sākotnējā aprakstā, ne zīmējumos pat netieši nav pieminēta šī īpašība. Tādēļ tāds grozījums nav pieļaujams.	
9. piemērs: Grozījumi izgudrojuma struktūrā	
Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums: <u>Lauksaimniecības pesticīds</u>	Izgudrojuma nosaukums: <u>Herbicīds</u>
Pretenzijas: Lauksaimniecības <u>insekticīds</u> , kas satur 4-(4-hlorfenil)-1,3,5-oksatiazolinonu kā darbīgo vielu.	Pretenzijas: <u>Herbicīds</u>
Detalizēts izgudrojuma apraksts: 4-(4-hlorfenil)-1,3,5-oksatiazolinonu <u>var izmantot arī</u> kā herbicīdu. Tā herbicīdo iedarbību raksturo sekojoša eksperimenta rezultāti.....	Detalizēts izgudrojuma apraksts: <u>izmanto</u> kā.....
Secinājums: grozījumi ir pieļaujami, jo tie nepaplašina sākotnējo izgudrojuma apjomu.	
<u>Izskaidrojums:</u> Lai gan grozījumu rezultātā tiek mainīts izgudrojuma objekts no "insekticīda" uz "pesticīdu", taču tā kā savienojuma lietošana par herbicīdu bija detalizēti aprakstīta sākotnējā pieteikuma aprakstā, tad šāds grozījums nepaplašina izgudrojuma apjomu.	
10. piemērs: Grozījumi objekta darbībā (funkcijās)	
Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums: Vibrators	
Detalizēts izgudrojuma apraksts	Detalizēts izgudrojuma apraksts

Vibrāciju ģeneratoru 4 griež saspiesta gaisa strūkļa, kas izplūst no sprauslas 32. Šī griešanas rada pulētāja 3 vibrāciju. Vibrācijas ģeneratora 4 griešanās rada vibrāciju tādēļ, ka tā smaguma centrs nesakrīt ar tā rotācijas centru.

Bez tam saspiebtā gaisa strūkļa tiek virzīta no sprauslas 32 uz pulētāju 3, lai pulētājs arī nopūstu skaidas.

Zīmējums:

Secinājums: grozījumi paplašina sākotnējo izgudrojuma apjomu.

Izskaidrojums: No iesniegtā zīmējuma ir skaidri redzams, ka gaisa strūkļa virzās uz pulētāju. Tādēļ varētu pieļaut, ka saspiebtais gaiss nopūš arī skaidas. Taču nevar arī noraidīt iespēju, ka gaisa strūkļa nav tik spēcīga, lai spētu nopūst skaidas. Tādēļ grozījumos ietvertā papildu funkcija nav tieši un viennozīmīgi atvasināma no sākotnējā pieteikuma.

11. piemērs: Grozījumi zīmējumos

Sākotnējais pieteikums	Grozījumi
Izgudrojuma nosaukums: Pedālis	
<p>Detalizēts izgudrojuma apraksts: Kloķmehānisms, kam ir galvenā svira 1, pedāļa stienis 3 un rāmis 4, kur pievienot gaismu atstarojošu plāksni, kopā ar spārniņveida zobriteni 2, kas ir ķēdes pārvads, ir izveidots kā vienots veselums. Gaismu <u>atstarojošā plāksne</u> ir ievietota rāmī 4 tādējādi, ka tā neizvirzās uz āru no galvenās sviras.</p>	<p>Detalizēts izgudrojuma apraksts: <u>atstarojošā plāksne 5</u>.....</p>
Zīmējumi:	Zīmējumi:

Secinājums: grozījumi paplašina sākotnējo izgudrojuma apjomu.

<p><u>Izskaidrojums:</u> Izlasot sākotnējā pieteikumā, ka "atstarojošā plāksne neizvirzās uz āru no sviras" var iedomāties dažādus paņēmienus, kā šādu veidojumu izgatavot. Grozījumos parādītais paņēmieni ir tikai viens no vairākiem iespējamiem un to nevar tieši un viennozīmīgi atvasināt no sākotnējā pieteikuma materiāliem. Tādēļ tādi grozījumi nav pieļaujami.</p>	
<p>12. piemērs: Grozījumi zīmējumos</p>	
<p>Sākotnējais pieteikums</p>	<p>Grozījumi</p>
<p>Izgudrojuma nosaukums: Golfa bumbiņa</p>	
<p>Pretenzijas: Golfa bumbiņa.....</p>	<p>Pretenzijas: Golfa bumbiņa.....</p>
<p>Detalizēts izgudrojuma apraksts: Pieteiktā golfa bumbiņa pēc izmēra un svara ir tāda pat kā tradicionālās golfa bumbiņas, un tā sastāv no trim daļām, proti, no virskārtas, starpslāņa un serdes daļas. <u>Virskārta ir izgatavota no kaučuka un pildvielas vai no tāda pat materiāla kāds lietots zināmajās golfa bumbiņās saskaņā ar JP,52-32290B, un.....</u></p>	<p>Detalizēts izgudrojuma apraksts: Pieteiktā golfa bumbiņa pēc izmēra un svara ir tāda pat kā tradicionālās golfa bumbiņas, un tā sastāv no trim daļām, proti, no virskārtas, starpslāņa un serdes daļas. <u>No tehnikas līmeņa ir zināmas dažādas kompozīcijas, no kurām izgatavo bumbiņas. Piemēram, patentā JP,52-32290B aprakstītas bumbiņas, kas izgatavotas no polimēru materiāliem vai dažādiem sintētiskiem kaučukiem, piemēram, no polibutadiēna, poliizoprēna un butadiēna-stirēna kopolimēra u.c. Tādēļ arī pieteiktās bumbiņas virskārta var būt izgatavota no šiem materiāliem.</u></p>
<p>Secinājums: grozījumi paplašina sākotnēji pieteiktā izgudrojuma apjomu. <u>Izskaidrojums:</u> No pirmā acu uzmetiena var šķist, ka sākotnējā pieteikumā dokuments ir pieminēts un tātad speciālistam attiecīgajā jomā ir skaidrs arī tā saturs. Taču no dokumenta pieminēšanas vien speciālists nevar tieši un viennozīmīgi izsecināt, ka izmantojamie materiāli var būt " no polibutadiēna, poliizoprēna, butadiēna-stirēna kopolimēra u.c." Tādēļ šādi grozījumi nav pieļaujami.</p>	